

Common borders. Common solutions

Туристически справочник за популяризирането на туристически маршрути по
Българското източно крайбрежие на Черно море

Tourist guide for promoting tourism routes in the Bulgarian East Coast Black Sea

Sailing Across the Black Sea

Joint Operational Programme Black Sea Basin 2014-2020 is co-financed by the European Union through the European Neighbourhood Instrument and by the participating countries: Armenia, Bulgaria, Georgia, Greece, Republic of Moldova, Romania, Turkey and Ukraine. „This publication has been produced with the financial assistance of the European Union. The contents of this publication are the sole responsibility of Sport fishing club “Glarus” and can in no way be taken to reflect the views of the European Union”.

*„Морето събира всичко далечно”
Йоан Екзарх (български предренесансов автор)*

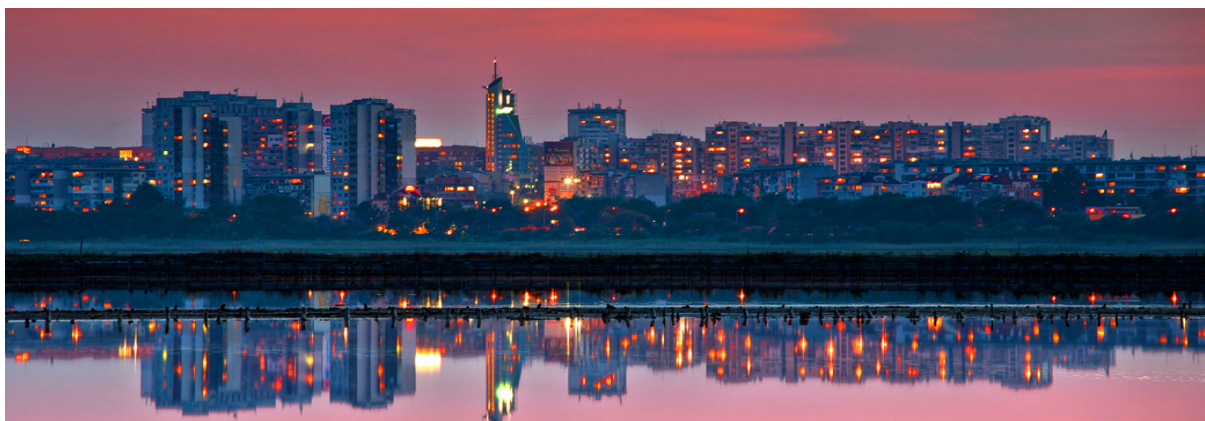
Да се докоснеш до Бургас е все едно да се докоснеш до мечтите си.
Полъхът от солен морски бриз, мирисът на море, спокойствието, изпълнило малките сгущени улички, многобройните усмихнати очи, които те приветстват за добре дошъл... - това е Бургас - градът, който е отворен към всичко далечно, градът с най-красивите езера, градът, родил и разпръснал артисти из целия свят, градът, чиито фестивали привличат многобройна публика от близо и далеч. Бургас ще те накара да се смееш, да се разходиш бос по пясъка, да се влюбиш, да бъдеш себе си... и със сигурност, да искаш да се върнеш.
Добре дошли в Бургас!

"The sea brings together all things from afar"
John Exarch, Bulgarian medieval author

To experience Burgas is to experience your dreams.
The caress of the salty sea breeze, the scent of the sea, the peaceful harmony filling the tiny streets, the great many smiling eyes welcoming you...
This all is Burgas - ...the city that is opened to everything new and strange, the city with the most beautiful lakes, the city which gave birth to a number of talented artists who then moved throughout the world, the city hosting festivals that attract huge audiences from near and far. Burgas will make you laugh, walk barefoot on the sand, fall in love, be yourself... and for sure it will make you want to come back again and again.
Welcome to Burgas!

<https://www.gotoburgas.com/bg/index/discover>

БУРГАС / BURGAS

Бургас е най-големият град в Югоизточна България, разположен на брега на

Черно море. Градът е областен и административен център на Област Бургас, обединяваща 13 общини. Бургас разполага с Международно летище, Морска гара, ЖП гара и две автогари. Магистрала А1 „Тракия“ свързва града със столицата София. Добри пътни връзки има между Бургас и всички други български черноморски градове. През Бургас минава Общоевропейският транспортен коридор № 8, чрез който се осъществява най-кратката сухоземна връзка между Адриатическото и Черноморското крайбрежие. Какъвто и начин да изберете за пътуване до Бургас – със самолет, влак, автобус, кола или по море – няма да сбъркате. Едно е сигурно – Бургас е по-близо, отколкото може да си представите, а пътуването дотук определено си струва.

Burgas is the biggest city in South-East Bulgaria, located on the Black Sea Coast. The city is regional and administrative centre of Burgas Region that includes 13 municipalities. The city has its own international airport, sea port, a railway station and two central bus stations. Highway A1 "Trakia" connects the city to the capital Sofia. There are good connections by road between Burgas and all other Bulgarian Black Sea Coast cities and towns. The European Transport Corridor No. 8 passes through Burgas, which is the shortest terrestrial connection between the Adriatic and the Black Sea Coasts. Whichever means of transport you chose to come to Burgas – whether by plane, train, bus, car or by sea, you cannot go wrong. There is one thing for sure – Burgas is closer than you can imagine and the trip to over here is definitely worth it.

ПРИРОДА / NATURE

Природните богатства на Бургас са безспорно една от причините градът да е предпочитано място за туризъм и отдых. Откъдето и да го погледнете, Бургас е заобиколен от вода – солена и сладка. На изток е Черно море, а западно от

морския бряг се намират три езера - Бургаско, Атанасовско и Мандренско - те образуват най-големия комплекс от крайморски езера в България и са обявени за защитени природни територии.

Едни от най-ценните богатства на територията на Бургас са бреговата ивица и пясъчните плажове с фин златист пясък, плавно морско дъно, спокойна и чиста вода, леки и приятни бризове. Бургаският залив е дом за около 140 различни вида риби. Над бургаските езера минава една от най-големите въздушни „магистрали“ на мигриращите прелетни птици от цяла Европа - Виа Понтика.

На 15 км от центъра на града се намира друго природно богатство - Бургаските минерални бани - един от най-старите минерални извори с температура на водата 41,5°C. Южно от Бургас е разположен най-големият български природен парк - Странджа.

Климатът в Бургас се характеризира като влажен субтропичен с морско и континентално влияние. Средната температура на въздуха през лятото достига до 22,7°C, като максимални дневни температури над 20°C се срещат и до ноември. Средният месечен брой слънчеви часове достига 328,6 през юли. В сравнение с вътрешността на страната зимите са меки и снеговалежите са рядкост.

The natural resources of Burgas are undoubtedly one of the reasons for the city to be a preferred place for tourism and recreation. Wherever you look at it from, Burgas is surrounded by water - both sea and fresh. To the east is the Black Sea, to the west of the coast there are three lakes - Burgas, Atanasovsko and Mandrensko Lakes - they form the largest complex of seaside lakes in Bulgaria and are declared protected natural territories.

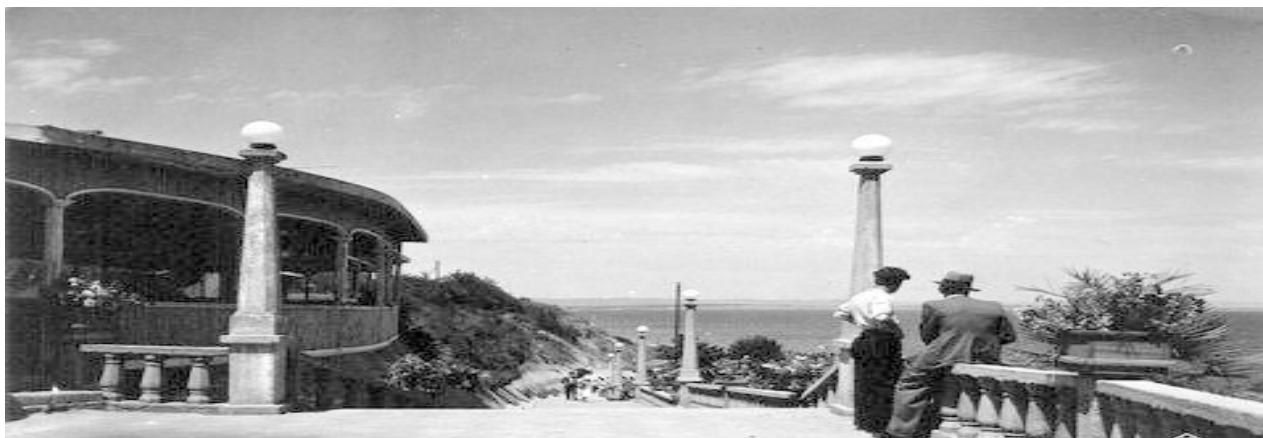
One of the most valuable treasures on the territory of Burgas is the coastline and the sandy beaches with fine golden sand, gradually deepening sea level, calm and clean water, light and pleasant breezes. The Bay is homeland of around 140 different fish species. One of the largest air "highways" for seasonal migration of birds in the entire European continent - Via Pontica - passes over the Burgas lakes.

15 km away from the city centre is another treasure of nature - Burgas Mineral Springs - one of the oldest mineral springs with water temperature of 41.5°C. To the south of Burgas is the largest Bulgarian nature park - Strandzha Mountain.

The climate in Burgas is classified as humid subtropical climate with both sea and continental influence. The average temperature in the summer reaches 22.7°C with occasional maximum day temperatures of over 20°C to be noticed as late as November. The average monthly number of sunny hours is 328.6 in July. During the winter, the weather is still milder in comparison to the inland areas and snowfalls are rare.

ИСТОРИЯ / HISTORY

Свидетелства за хилядолетната история на региона са уникални археологически открития - древни селищни могили от епохата на неолита, тракийски светилища и гробници, останки от римски градове, византийски и средновековни крепости, архитектурни резервати, етнографски комплекси, църкви и манастири.

В района на Бургас са се водили едни от големите битки на българската държава с Византийската империя. Победите на хан Тервел при Анхиалското поле през 708 г. и на хан Кардам при крепостта Маркели през 792 г. утвърждават българската държава. По време на османското владичество градът се развива като просветен и духовен център. През XVIII в. пристанището на Бургас се превръща в най-голямото на юг от Стара планина. Бургас извоюва своето Освобождение от османско владичество на 6 февруари 1878 г. В началото на XX в. градът претърпява силно развитие и модернизирание и много бързо се превръща в търговско-индустриално средище и космополитен център, който има връзки по суша, въздух и море.

A number of unique archaeological findings are proof of the millennia of history in the area - ancient village mounds from the Neolith, Thracian sanctuaries and tombs, ruins of Roman cities, Byzantine and Medieval castles, architectural protected zones and ethnographic complexes, churches and monasteries.

Some of the biggest battles of the Bulgarian State against the Byzantine Empire took place in the area of Burgas. The victories of Khan Tervel at the Anhialo field in 708 and Khan Kardam at the Markeli fortress in 792 approved the Bulgarian state. During the rule of the Ottoman Empire, the city evolved as an educational and cultural centre. In the 18th century, the Port of Burgas is the largest port to the south of the Balkan Mountain. Burgas won its liberation from the Ottoman ruling on 6 February 1878. In the beginning of the 20th century, the city is developing, modernizing and very quickly becomes a commercial, industrial and a cosmopolitan center that has connections by land, air and sea.

БУРГАС ДНЕС / CONTEMPORARY BURGAS

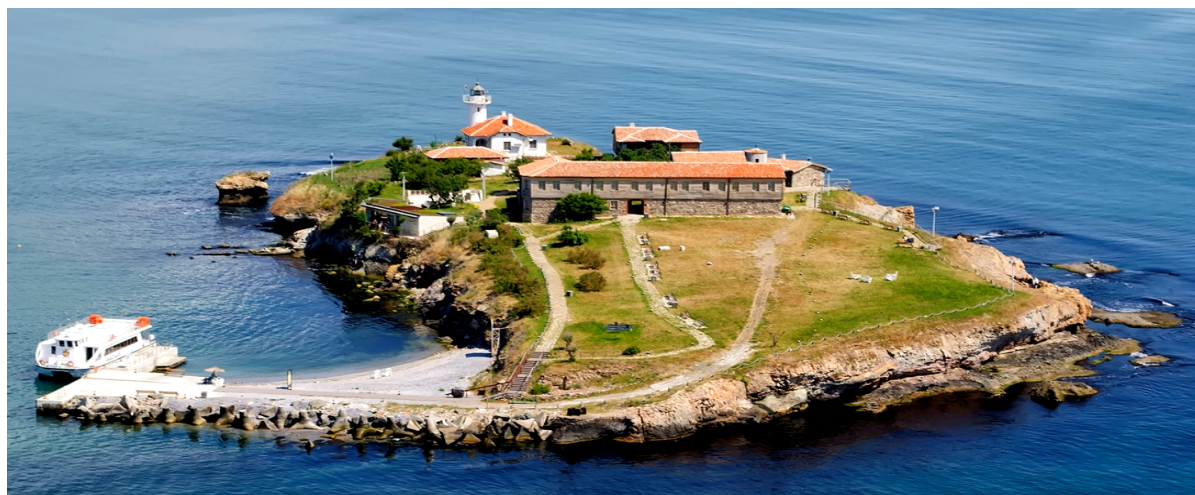
През последните години Бургас категорично се утвърди като един от най-динамично развиващите се градове в България и придоби облик на модерен европейски град. Днес Бургас е важен промишлен, търговски, транспортен, културен и туристически център. Градът няколкократно е избран за „Най-добър град за живеене в България“.

По икономически потенциал Бургас заема водещо място сред българските общини - пристанищен град със собствено международно летище, както и много добре развита наземна инфраструктура.

In the last few years, Burgas has established itself as one of the most dynamically developing cities in Bulgaria and has acquired the looks of a modern European city. Today, Burgas is an important industrial, commercial, transport, cultural and tourism centre. Several times the city has been selected as the “Best City to Live in Bulgaria”. Burgas holds a leading position among Bulgarian municipalities in terms of economic potential - it is a port city with its own international airport as well as excellent terrestrial infrastructure.

АТРАКЦИИ, МУЗЕИ, КУЛТУРНИ ЦЕНТРОВЕ / ATTRACTIONS, MUSEUMS, CULTURAL CENTRES

ОСТРОВ СВЕТА АНАСТАСИЯ / SAINT ANASTASIA ISLAND

Остров Света Анастасия е единственият обитаем остров в България. След пълната му реставрация, през 2014 година се превръща в емблематична туристическа атракция. Късчето земя, разположено на 6 км от града, е притегателна сила както за местните хора, така и за гостите на Бургас.

Днес на Острова ще открием реставрирана църква от XIV в., действащ фар, ресторант с автентична морска кухня, къща за гости, съвременен мултимедия музей, открита сцена, на която се провеждат различни културни събития.

Остров Света Анастасия има изключително интересна история и неслучайно е наричан „Българският Алкатраз“ - някогашен манастир, в по-ново време затвор, а през последните години на миналия век той е предпочитано място от хората на изкуството и бургаската бохема. Островът е привлекателен и със своята уникална природа - причудливи скалисти образувания, изобилие от билки, смокинови дръвчета и едни и от най-красивите гледки към бургаския залив. През летния сезон до Острова ежедневно пътуват туристически кораби от Бургас и близките курортни селища.

Saint Anastasia Island is the only inhabited island in Bulgaria. After its complete restoration, in 2014 it was turned into an emblematic tourist attraction. A piece of land, 6 km away from the city, it is attractive not only for tourists but for locals alike.

Today on the island, we can find restored church dated back to 14th century, an operative lighthouse, a restaurant with authentic seafood cuisine, a guesthouse (hotel), a contemporary multimedia museum, an open stage for various cultural events.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Saint Anastasia Island has an extremely interesting history and is deservedly called the "Bulgarian Alcatraz" - it used to be a monastery, then turned into a jailhouse and in the last few years of past century it was one of the most bohemian places in the area favoured by people of all arts. The Island attracts people with its unique nature either - bizarre rock formations, abundance of herbs, fig trees and one of the most beautiful views toward the Burgas Bay. During the summer season, there are daily passenger vessels to the Island from Burgas and nearby resorts.

Тел.: +359 882 004 124

E-mail: reservations@gotoburgas.com

www.anastasia-island.com

АКВЕ КАЛИДЕ / AQUAE CALIDAE

Акве калиде е античен град на територията на Бургас, известен от хилядолетия с минералните си извори. Първата римска баня в Акве калиде е изградена през II в., по времето на император Траян. Топлите минерални извори са привлекли много велики владетели, сред които византийските императори Юстиниан I и Константин IV Погонат, българския хан Тервел и султан Сюлейман II Великолепни, който през XVI в. изгражда изключително модерен за времето си хамам (турска баня). През последните години при археологически разкопки в района на Акве калиде са разкрити крепостната стена и северния вход към древния град. Богатата колекция от находки от античността и средновековието включва печати от X-XII век, златни накити, хиляди златни, сребърни и бронзови монети. Разкрита е и уникална за времето си отоплителна система със специални глинени тръби (хипокауст).

Днес мястото, събрало в себе си хилядолетна история, е туристически комплекс. Част от него е реставрираната баня на султан Сюлейман Великолепни, превърната в модерен музей. 3D прожекция повежда туристите на една виртуална разходка от времето на траките и легендата за Свещения извор на Трите нимфи-изцелителки, през римската епоха - до времето на Сюлейман Великолепни. Туристически комплекс „Акве калиде“ разполага и с кафене, магазин за сувенири, детски кът на открито, парково пространство и открита сцена.

Aquae Calidae is an ancient city on the territory of Burgas, known with its mineral springs. The first Roman bath in Aquae Calidae was built in the 2nd century, during the rule of Emperor Trajan. The mineral baths were visited by many mighty rulers, among which the Byzantine emperors Justinian I and Constantine IV Pogonatos, the Bulgarian Khan Tervel and Sultan Suleiman II, the Magnificent. In 16th century the Sultan built a hamam (Turkish bath) which was extremely modern for its time. In the

last few years, the excavations at Aquae Calidae discovered the city fortress wall and the north gate to the ancient city. The rich collection of artefacts from ancient and medieval times includes seals from 10-12th century, golden decorations, thousands of golden, silver and bronze coins. A unique for its time heating system was also found with special clay pipes.

Today, the place that has witnessed many centuries of history is a tourist complex. Part of it is the restored bath of Suleiman, the Magnificent, turned into a modern museum. 3D projection takes the visitors to a virtual tour from the Thracian times and the legend of the Three Healing Nymphs, through Roman times, through the ages of Suleiman, the Magnificent. Tourist complex “Aquae Calidae” has also a coffee shop, a souvenir shop, playground, a small park and outdoor stage.

Тел.: +359 882 004 126

E-mail: akvekalide@gotoburgas.com

www.aquae-calidae.com

АВИОМУЗЕЙ БУРГАС / MUSEUM OF AVIATION

Авиомузей Бургас се намира на входа на Летище Бургас. Открит през 2017 г., музеят е чудесно място за прекарване на свободното време.

Експозицията се състои от граждански и военни самолети, които са били част от Българското въздухоплаване в периода 1960 - 1996 г. В Авиомузей Бургас могат да се видят ТУ-154 и АН-12, които са единствените от този вид, останали в България. Впечатляваща е интерактивната експозиция под името Homo Volans (Летящият човек), разположена в АН-12. Тя включва множество автентични предмети, макети на самолети, костюми, интерактивни инсталации и архиви от историята на авиацията.

Неповторимо преживяване за посетителите е и възможността да „пилотират“ самолет с помощта на очила за виртуална реалност.

The museum of aviation is located at the entrance of Burgas Airport. The museum was opened in 2017 and it is a great place for spending leisure time.

The exposition includes civil and military aircrafts that were part of the Bulgarian Aviation in the period 1960 - 1996. In the Museum of Aviation in Burgas can be seen TU-154 and AN-12 that are the last of their kind in Bulgaria. The impressive interactive exposition Homo Volant (The Flying Man) is placed in AN-12. It includes many authentic objects, airplane models, costumes, interactive installations and archives from the aviation history.

Unique experience for the visitors is also the ability to "navigate" an airplane with VR glasses.

Тел.: +359 885 009 673

E-mail: office@avioburgas.bg

www.avioburgas.bg

ДОМ НА ПИСАТЕЛЯ / WRITERS' HOUSE

Много именити поети, писатели и художници са стартирали творческия си път в Бургас. Не случайно на писателската общност в града е предоставена сграда, в

която се провеждат литературни срещи, четения и представяния на книги.

Many famous poets, writers and artist have started their path from Burgas. It is not by chance that the writers' community in the city was provided with a building so that they have a place to hold literature meetings, readings and presentation of books.

Адрес: ул. „Вола“ /зад СОУ „Св. Св. Кирил и Методий“/

Address: Vola Str. /behind "St. St. Cyril and Methodius" School/

E-mail: pisatelibs@gmail.com

БУРГАСКА ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ „ПЕТКО ЗАДГОРСКИ“ / "PETKO ZADGORSKI" ART GALLERY

Това е една от най-старите галерии в страната. Помещава се в сградата на специално преустроена за целта еврейска синагога.

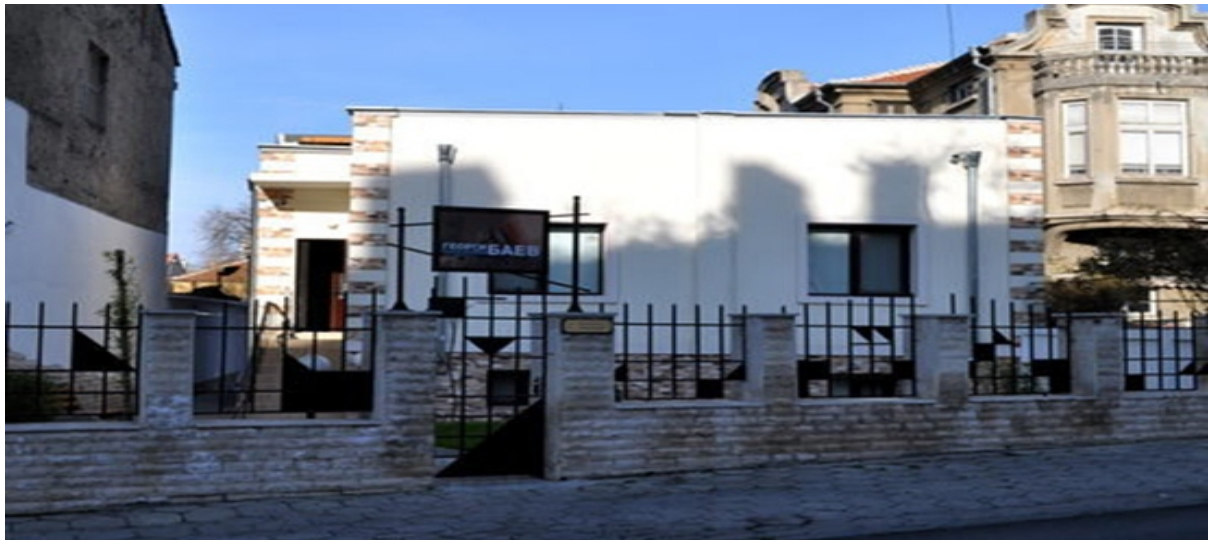
Сградата е забележителен архитектурен паметник, строена в началото на миналия век по проект на италианския арх. Р. Тоскани. Галерията носи името на големия бургаски художник и скулптор Петко Задгорски (1902-1974), който е първи председател на откритото през 60-те години на миналия век Дружество на бургаските художници. Фондът на галерията се състои от около 2000 живописни, скулптурни и графични произведения на изкуството.

This is one of the oldest galleries in the country. It is hosted in the building of a specially repurposed synagogue. The building is an exceptional architectural landmark, built in the beginning of the previous century, by the design of the Italian architect Ricardo Toscani. The gallery is named after the great Burgas painter and sculptor Petko Zadgorski (1902-1974) who was the first chairman of the Burgas Artists Society, founded in the 60's of the past century. The gallery stock consists of about 2000 paintings, sculpture and graphic works of art.

Адрес: ул. „Митрополит Симеон“ № 24
Address: 24, Mitropolit Simeon Str.
Тел: +359 56 84 21 69
E-mail: burggallery@abv.bg
www.burggallery.org

ГАЛЕРИЯ-МУЗЕЙ „ГЕОРГИ БАЕВ“ / "GEORGI BAEV" GALLERY MUSEUM

Именития бургаски художник Георги Баев, определян като един от „големите хуманисти на Европа и света“, е дал името на галерията-музей. Тя се намира в непосредствена близост до Морската градина и центъра на града, в изцяло обновена сграда, където са изложени картини на Баев, по прякор Джурлата. В галерията-музей се провеждат и различни културни събития, които я превръщат в предпочитано място за любителите на изкуството.

The famous artist from Burgas - Georgi Baev, who was described as one of the "greatest humanists in Europe and the world", has given the name of the gallery-museum. It is located near the Sea Park and the city centre in fully renovated building, which hosts the paintings of Baev, also known by the moniker "Dzhurlata". Various cultural events are held in the gallery, which turns it into favourite place for art lovers.

Адрес: бул. „Демокрация“ № 6
Address: 6 Demokratsiya Blvd.,
Тел: +359 56 84 28 03
E-mail: gallerybaev@abv.bg

МАГАЗИЯ 1 / MAGAZIA 1

Магазия 1 е част от Зоната за обществен достъп на пристанище Бургас. Построената през 1906 г. сграда е една от първите постройки на пристанище Бургас и е служела за съхранение на насипни товари.

Магазия 1 е реконструирана през 2016 г., с напълно запазена нитована конструкция на покрива тип „Айфел“. В сградата са разположени заведения за хранене и Туристически информационен център. На втория етаж се помещава филиал на Националната художествена академия.

В Зоната за обществен достъп се намира и Морска гара, предназначена за обслужване на круизни кораби. Друга забележителност е Бургаският фар - първият български пристанищен фар.

Magazia 1 is a part of the Public access zone in the Port of Burgas. It was built in 1906 and it is one of the first buildings in the Port of Burgas and was used for storing bulk cargoes.

Magazia 1 was renovated in 2016, with a fully preserved roof structure of “Eiffel” type. There are restaurants and Tourist information centre. A branch of The National Academy of Arts is located on the second floor.

Burgas Passenger Terminal is placed also in the Public access zone and it is intended for servicing cruise ships. Another landmark is the Lighthouse - the first Bulgarian port lighthouse.

E-mail: portburg@port-burgas.bg

www. port-burgas.bg/

Тел: +359 56 822 222

ЕТНОГРАФСКА ЕКСПОЗИЦИЯ / ETHNOGRAPHIC EXHIBITION

Разположена е в сърцето на града, в красива къща от средата на XIX в., която сама по себе си е забележителност. В постоянната експозиция е представена атрактивна колекция от български традиционни костюми от всички етнографски групи в Бургаско, в т.ч. и уникални ритуални костюми, свързани с обредни практики и празници, характерни за региона: нестинарка, кукер, Еньова буля, лазарка, младоженец и булка. Изцяло е представен бита на

българина през XVIII и XIX в., както и многобройни оригинални предмети - накити, оръдия на труда, тъкани и др.

It is situated in the very heart of the city, in a beautiful house from mid-19th century, which in itself is a landmark place. The permanent exhibition presents an impressive collection of Bulgarian traditional clothes from all ethnographic groups in the Burgas area, including unique ritual costumes, related to ritual practices and celebrations, typical for the area: nestinarka, kuker, Enyova bulya, lazarka, groom and bride. The museum represents the life of the Bulgarians in XVIII and XIX century as well as many original objects - jewellery, tools, textiles and others.

Адрес: ул. „Славянска“ № 69
Address: 69, Slavyanska Str.

АРХЕОЛОГИЧЕСКА ЕКСПОЗИЦИЯ / ARCHAEOLOGICAL EXHIBITION

Представя колекции от находки, свързани с праисторията на Южното Черноморие, древна Тракия, гръцките колонии по Черноморския бряг, времето на Римската империя, Византия и средновековната Българска държава. Уникални експонати показват най-ранната история на корабоплаването и пристанищата по Черно море. В музея се съхраняват и находки от най-

новите археологически проучвания в региона. Обособена е зала „Трезор“, в която са представени елитни находки от благородни метали от различни исторически епохи.

It presents collections of findings, related to prehistory of South Black sea coast, ancient Thrace, the Greek colonies along the Black Sea Coast and from the Roman and Byzantine Empires. Unique exhibits showcase the earliest history of sailing and the ports along the Black Sea. The museum also stores findings from the latest archaeological studies in the region. “Treasury” hall has been set up, which displays elite findings of precious metals from different historical ages.

Адрес: ул. „Алеко Богориди“ № 21
Address: 21, Aleko Bogoridi Str.

ИСТОРИЧЕСКА ЕКСПОЗИЦИЯ / HISTORICAL EXHIBITION

Намира се в красива сграда, построена през 1901 г. по проект на италианския арх. Рикардо Тоскани. Представени са ценни експонати, свързани с историята на града и региона. Разказана е политическата, културната и стопанска история на Бургас от древността до наши дни чрез текстове, снимки, ретро интериор, оригинални документи и експонати.

It is exhibited in a beautiful building, built in 1901 after the design of the Italian architect Riccardo Toscani. The exhibition presents valuable exhibits, related to the history of the city and the region. The political, cultural and economic history of Burgas is presented over there, from ancient times to present days, through texts, photographs, retro interior, original documents and exhibits.

Адрес: ул. „Лермонтов“ № 31
Address: 31, Lermontov Str.

ПРИРОДОНАУЧНА ЕКСПОЗИЦИЯ / NATURAL HISTORY EXHIBITION

Представя геоисторическото развитие и съвременното природно разнообразие на Югоизточна България и съдейства за опазването на уникалната природа на региона. Разполага с уникалните колекции "Магичният свят на камъка", "Флора и фауна на планината Странджа", "Птичи ресурси на бургаските влажни зони".

It presents the geo-historical development and contemporary natural variety in South Eastern Bulgaria and contributes to the preservation of the unique nature of the region. It includes the unique collections "The magical world of rocks", "Flora and fauna of Strandzha Mountain", "Bird resources in the Burgas water zones".

Адрес: ул. „Константин Фотинов“ № 30
Address: 30, Konstantin Fotinov Str.

КЪЩА-МУЗЕЙ „ПЕТЯ ДУБАРОВА“ / HOUSE-MUSEUM "PETYA DUBAROVA"

Превърнала се в символ на Бургас със своите оригинални поетични творби, приказки и разкази, Петя Дубарова е един от вечно младите творци на България. Родената през 1962 г. поетеса слага край на живота си едва 17-годишна. Този печален завършек обаче не успява да заличи спомена за

таланта ѝ.

Появата на Къща-музей „Петя Дубарова“ е естествена последица от желанието на хората да се докоснат до автентичния дух на атмосферата, в която е творила младата поетеса.

Petya Dubarova is one of the forever-young artists of Bulgaria and she became symbol of Burgas with her original poetic works, tales and stories. She was born in 1962 and she ends up her life only 17 years old. This tragic, however fails to erase the memory of her talent.

The appearance of House-museum “Petya Dubarova” is a natural consequence of the desire of people to feel the authentic atmosphere, where the young poetess wrote her works.

Адрес: ул. „Гладстон“ № 68

Address: 68 Gladstone Str.

E-mail: office@dubarovamuseum.com

www.dubarovamuseum.com

ЕСПОЗИЦИОНЕН ЦЕНТЪР „ФЛОРА“ / "FLORA" EXHIBITION CENTRE

Експоцентър „Флора“ е мястото, което със своята мултифункционалност и уникално разположение в непосредствена близост до морския бряг, е подходящо за провеждане на всякакъв вид събития.

Концерти, изложби, фестивали, авторски представления, търговски изложения, семинари, конференции - всяко едно от тези събития ще намери най-добра реализация именно във Експоцентър „Флора“.

Емблема на Експоцентър „Флора“ е едноименното национално изложение на цветя. С традиции от 1980 г. изложбата събира на едно място най-добрите български и чуждестранни флористи.

Expo centre “Flora” is the place, which is suitable for any kind of events, because of its multifunctionality and unique location next to the seashore.

Concerts, exhibitions, festivals, author presentations, trade fairs, seminars, conferences - each one of these events will find the best realization in Expo centre “Flora”.

An emblem of Expo centre “Flora” is the international flower exhibitions. With its traditions since 1980, the exhibition gathers the best Bulgarian and foreign florists.

Адрес: Приморски парк

Address: Sea Park

E-mail: floraburgas@gmail.com

www.facebook.com/floraburgas

КУЛТУРЕН ЦЕНТЪР „МОРСКО КАЗИНО“ / "SEA CASINO" CULTURAL CENTRE

Една от най-знаковите и запомнящи се сгради в Бургас е тази на Морското казино, разположена в Морската градина. В модерно оборудваните зали и прилежащи открити пространства се провеждат концерти, театрални спектакли, кинопрожекции, изложби, представления на книги, творчески ателиета, обучения, фестивали и др. С романтичната гледка към морето, която разкрива, Казиното е и предпочитано място за сключване на граждански бракове. Сградата разполага с няколко тераси, като от най-високата може да се наблюдава целия залив.

One of the most symbolic and memorable buildings in Burgas is the Sea Casino, located in the Sea Park. The modern halls and adjacent open spaces host concerts, theatre plays, movie nights, exhibitions, book presentations, creative workshops, training in various topics, festivals and many others. The romantic view toward the sea makes the Casino a preferred place for wedding ceremonies. The building has a few terraces and you can enjoy a fantastic view toward the whole bay from the top terrace.

Адрес: Приморски парк
Address: Sea Park
Тел.: +359 56 911 868
E-mail: kazinobs@gmail.com
www.facebook.com/kazinoto.burgas

ДЪРЖАВНА ОПЕРА - БУРГАС / STATE OPERA - BURGAS

Изключително разнообразната програма на Бургаската опера ежегодно привлича както местни жители, така и гости на града. На нейната сцена са започнали своя път много именити български певци, придобили световна известност. Многобройни са изявите на балетния състав в оперните и оперетните постановки на театъра, като през годините неговите самостоятелни спектакли „Шехеразада“, „Лебедово езеро“, „Лешникотрошачката“ и др. бележат пътя му на възход. Хорът при Оперно-филхармонично дружество - Бургас участва в реализацията на различни опери, оперети и детски спектакли.

The exceptionally versatile programme of Burgas Opera attracts every year local citizens and tourists alike. Many of the famous Bulgarian singers have started their careers on its stage, who have then succeeded to gain worldwide fame. Numerous are the ballet company performances in the opera and operatic productions of the theatre, while its independent productions, such as "Scheherazade", "Swan Lake", "The Nutcracker", etc. have marked its growth and development. The choir to the Opera-Philharmonic Company Burgas takes part in the realisation of various opera, operetta and children performances.

Адрес: ул. „Климент Охридски“ № 2
Address: 2, St. Kliment Ohridski Str.
Тел.: +359 56 844 254
E-mail: opera.bourgas@yahoo.com www.operabourgas.com

ДЪРЖАВЕН КУКЛЕН ТЕАТЪР - БУРГАС / STATE PUPPET THEATRE - BURGAS

Държавен куклен театър - Бургас е професионален театър за деца, основан през 1954 г., а през 1962 г. придобива държавен статут. От тогава до днес героите на много български и световни класически произведения за деца са оживели под светлините на сцената. Със своите над 250 реализирани постановки, над 10 000 изиграни представления, задгранични турнета в Европа, Азия, Африка и Америка, множество индивидуални и колективни награди от Национални прегледи и Международни фестивали, Държавен куклен театър - Бургас се е утвърдил като един от водещите в страната. От 2014 г. Държавен куклен театър - Бургас организира ежегодно Международен куклен фестивал „Дни на Куклите“

State Puppet Theatre Burgas is a professional theatre meant for all children that has been founded in 1954 and in 1962 got its state status. Ever since then, the characters of numerous Bulgarian and world classic children puppet shows have come alive under the spotlight. With over 250 shows that have been performed over 10 000 times, oversea tours within Europe, Asia, Africa and America, a series of individual and collective accolades from national and international festivals, State Puppet Theatre Burgas has deservedly gained its reputation as one of the best nationwide. State Puppet theatre - Burgas organize the annual International festival “Days of the Puppets” since 2014.

Адрес: ул. „Св. Климент Охридски“ № 2

Address: 2, St. Kliment Ohridski Str.

Тел.: +359 56 84 12 35

E-mail: dkt_burgas@abv.bg

www.burgaspuppets.com

ДРАМАТИЧЕН ТЕАТЪР „АДРИАНА БУДЕВСКА“ / "ADRIANA BUDEVSKA" THEATRE

От създаването си до днес театър „Адриана Будевска“ винаги е заемал едно от водещите места в страната. Спектаклите се играят при пълни салони, а бургаската публика е призната за една от най-ценящите театралното изкуство. Събитие с голямо значение в историята на театъра е удостояването му с името на народната артистка Адриана Будевска по случай нейната 75-годишнина през 1953 г. Бургаският театър е свързан с имената на редица известни актьори и режисьори - Кръстю Сарафов, Петър Слабаков, Ицках Финци, Константин Коцев, Недялко Йорданов и др.

Ever since its formation, "Adriana Budevskia" Dramatic Theatre has always been one of the leading theatres in the country. The performances are always sold out and visiting performers consider the Burgas audience as one of the most appreciative of the theatrical arts. One of the cornerstones in the theatre's history is its receiving the name of the National Actor Adriana Budevskia in honour of her 75th anniversary in 1953. The Burgas Theatre is associated with many famous actors and directors - Krastyo Sarafov, Petar Slabakov, Itzках Fintzi, Konstantin Kotzev, Nedyalko Yordanov and many others.

Адрес: ул. „Цар Асен“ № 36 А

Address: 36A, Tsar Asen Str.

Тел.: +359 56 84 14 94 / 359 56 84 17 15

E-mail: info@burgteatre.com

www.burgteatre.com

ЛЕТЕН ТЕАТЪР / SUMMER THEATRE

Разхождайки се по главната алея в Морската градина, няма как да остане скрита от погледите ви модерната и красива сграда на Летния театър. Концерти, фестивали, представления през цялото лято привличат хиляди гости и жители на града. Емблематични за богатата му програма са Международният фолклорен фестивал, Националният конкурс за песен „Бургас и морето“, оперният фест „Бургаски музикални празници - Емил Чакъров“ и редица други събития.

Walking along the main alley in the Sea Park, you cannot miss the modern and beautiful building of the Summer Theatre (Open-air theatre). Concerts, festivals and performances bring in thousands of visitors and local citizens. Emblematic for its diverse programme are the International Folklore Festival, the "Burgas and the Sea" National Song Contest, "Burgas Days of Music - Emil Chakarov" Opera Festival and many other events.

Адрес: Приморски парк

Address: Sea Park

Тел: +359 56 844 274

E-mail: letenteatar_bs@abv.bg / www.letenteatar.com

ЦЪРКВИ / CHURCHES

КАТЕДРАЛЕН ХРАМ „СВ. СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЙ“ / "SAINTS CYRIL AND METHODIUS" CATHEDRAL

Катедралният храм „Св. Св. Кирил и Методий“ е един от символите на Бургас и носи името на светите братя, създатели на славянската азбука и разпространители на християнството сред славяноезичните народи. Построен е в периода 1897-1907 г. по планове на италианския арх. Тоскани. Храмът е от типа трикорабна базилика. Вътрешността му се разделя от пет двойки носещи мраморни колони, а главният купол се извисява върху висок дванадесетстенен барабан с прозорци. Уникалните стенописи са дело на известните български художници проф. Гюдженов и Кожухаров, чиито творби красят и катедралата „Св. Ал. Невски“ в София. Вписан е в листата на 100-те национални туристически обекта. Адрес: пл. „Св. Св. Кирил и Методий“

The cathedral "Saints Cyril and Methodius" is one of the symbols of Burgas and is named after the saint brothers who created the Slavonic alphabet and spread the Christianity among Slavic people. The cathedral was built in 1897-1907 based on the design of the Italian architect Ricardo Toscani. The church is a three-corps basilica type. The interior of the cathedral is divided in five couples of weight-bearing marble columns. The main dome stands over a high twelve-walled windowed drum. The unique murals have been painted by the famous Bulgarian artists prof. Gyudzenov

and Kozhuharov whose works also adorn "St. Alexander Nevski" cathedral in Sofia. The Cathedral is on the list of 100 national landmarks of Bulgaria.

Адрес: площад „Св.Св. Кирил и Методий“

Address: Saints Cyril and Methodius" Square

ХРАМ „СВ. БОГОРОДИЦА“ / "ST. VIRGIN MARY" CHURCH

Храм „Св. Богородица“, построен в периода 1840-1860 г., е най-старият в Бургас. Храмовата сграда представлява трикорабна базилика с 12 монолитни мраморни колони, носещи покривната конструкция и обширните балкони. В църквата се съхраняват икони, изографисани от монаси в Света гора на полуостров Атон. През 1927 г. и 1928 г. са построени двете кули на храма, като в едната са поставени три внушителни камбани. След Втората световна война църквата е обявена за паметник на културата.

The "St. Virgin Mary" Church, built in 1840-1860, is the oldest church in Burgas. The church building is a three-corps basilica with 12 monolith marble columns, bearing the roof construction and the large balconies. The church houses icons, painted by monks in the Holy Mountain of Athos Peninsula. In 1927-1928 the two towers of the church were built and three impressive bells were put in one of them. After World War II, the church was pronounced a monument of culture.

Адрес: ул. „Лермонтов“ № 5

Address: 5, Lermontov Str.

ХРАМ „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ / "ST. IVAN RILSKI" CHURCH

Храм „Св. Иван Рилски“ датира от 1934 г. През 1951 г. старата дървена камбанария е заменена с нова, която днес се намира вляво от входа на храма в самостоятелна сграда във формата на кула. В камбанарията са окачени четири различни по големина камбани, най-голямата от които тежи 100 кг, втората - 60 кг, а другите две са по 40 кг. При освещаване на храма в Светия престол е вложена частица от мощите на Св. Мъченик Вакх.

The "St. Ivan Rilski" church dates back to 1934. In 1951 the old wooden bell tower was replaced by a new one which is now located to the left of the church entrance in a separate, tower-shaped building. The bell tower accommodates four differently sized bells, the largest one of which weighs 100 kg, the second largest 60 kg and the other two weigh 40 kg each. During the sanctification of the church, a piece of the remains of St. Martyr Vakh was integrated in the Holy Throne.

Адрес: ул. „Александровска“ № 149
Address: 149, Aleksandrovska Str.

Project funded by
EUROPEAN UNION

SaBS
Sailing across the Black Sea

ПАРАКЛИС „СВ. ГЕОРГИ“ / ST. GEORGE CHAPEL

На 6 май 2013 г. в Морската градина отвори врати първият параклис в Бургас, изграден в памет на загиналите герои в Балканските войни от 1912-1913 г. Изграждането на свещеното място е резултат от обединените усилия и събирането на дарения от бургаската общественост.

On 6 May 2013, in the Sea Park, the first chapel in Burgas built to commemorate the heroes who died for their country during the Balkan Wars of 1912-1913 was opened. The building of this spiritual sanctuary is result of the joint efforts and collecting the respective donations from Burgas community.

Адрес: Приморски парк

Address: Sea Park

МОНАСТИР „СВ. БОГОРОДИЦА“ / "ST. VIRGIN MARY" MONASTERY

Намира се на 2 км от ж.к. „Меден Рудник“. Легендата гласи, че тук е имало стар средновековен манастир, носещ името „Св. Георги“, който е бил опожарен през XVII-XVIII век. През 90-те години на XX в. е създаден новият манастир, изграден с дарения на граждани. Комплексът се състои от две църкви и 40 малки параклиса, посветени на различни светци, изографисани с ликовите им. Вярва се, че водата, течаща от седемте различни извора в манастира, е лечебна.

It is located 2 km away from Meden Rudnik quarter. Legend has it that there was an old medieval monastery here, called "St. George" which was burnt down in 17th-18th century. In

90's of 20th Century, the new monastery was founded, built with donations from citizens. The complex comprises two churches and 40 small chapels, dedicated to different saints, decorated with their images. It is widely believed that the water, coming from the seven different springs in the monastery, has great healing power.

Адрес: между кв. „Меден рудник“ и кв. „Долно езерово“
Address: Between Meden Rudnik and Dolno Ezerovo quarters

АРМЕНСКА ЦЪРКВА “СУРП ХАЧ” / ARMENIAN CHURCH "SURP KHACH"

Арменската апостолическа и православна църква “Сурп Хач” (в превод - „Св. Кръст“) е построена през 1673 г. Сградата е еднокорабна, еднопространствена и носи основните белези на арменската църковна архитектура. Църквата е била преустройвана неколkokратно, изградена е в последствие камбанарийна кула, а фасадите са облицовани с плочи. Църквата е една от най-старите и красиви сгради в град Бургас и е призната за паметник на културата.

The Armenian Disciple and Orthodox Church "Surp Khach" (from Armenian - Holy Cross) was built in 1673. The building is of simple, one-corps, single-space construction and has the characteristic features of the Armenian church architecture. The church has been reconstructed numerous times; a bell tower was added at a later stage and the facades were tiled. The church is one of the oldest and most beautiful buildings in Burgas and is pronounced a monument of culture.

Адрес: ул. „Лермонтов“ № 13
Address: 13, Lermontov Str

РИМОКАТОЛИЧЕСКА ЦЪРКВА / ROMAN CATHOLIC CHURCH

Римокатолическа мисия в Бургас има над 150-годишна история. Архитектурният план е от типа еднокорабна и едноапсидна базилика, със строг вътрешен интериор и живописна украса.

The Roman Catholic mission in Burgas has over 150 years of history. The architectural plan is of the one-corps, one-apse basilica type, with simple interior design and artistic decoration.

Адрес: ул. „Цар Петър“ № 5
Address: 5, Tsar Petar Str.

ГРАДСКИ СИМВОЛИ / CITY SYMBOLS

МОРСКА ГРАДИНА / SEA PARK

Морската градина е изградена в далечната 1910 г. от архитекта Георги Духтев, който превръща пространството между града и морето в един от най-красивите паркове в България. Благодарение на страстта му към екзотичната растителност и до днес в градината има стотици видове растения от всички континенти, които внасят екзотика, а старата част на Морската градина е обявена за паметник на парковото изкуство. Освен спокойната разходка, множеството кътове за отдих,

фитнес на открито и многобройните приятни заведения, Морската градина предлага разнообразни културни и спортни събития, които всяка година привличат публика от цял свят.

The Sea Park was built back in 1910 by the landscape architect Georgi Duhtev who turned the bare windy space between the city and the sea into one of the most beautiful parks in Bulgaria. His passion for exotic plants brought hundreds of plant species to the park from all continents; they bring an exotic atmosphere to the park still today. The old part of the Sea Park has been established as a monument of park art. Beside a nice walk outdoors, numerous little relaxation areas, an outdoors gym and many restaurants, the Sea Park can also offer you various cultural and sports events, which attract world-wide audience every year.

МОСТЪТ / THE PIER

Ако попитате за най-емблематичното място в Бургас, отговорът на всеки местен ще бъде един и същ - Мостът. Като естествен завършек на най-старата част на красивата Морска градина, навлязъл близо 300 метра навътре в прекрасното Черно море, един от символите на Бургас ежегодно привлича туристи от близо и далеч.

If you ask any citizen of Burgas, which is the most emblematic place in Burgas, the answer you will get is very likely to be the same: the Pier. As a natural finish to the oldest part of the beautiful Sea Park and going almost 300 meters into the magnificent Black Sea, this is one of the signature places of Burgas that attracts tourists from near and far every year.

Project funded by
EUROPEAN UNION

ФАРЪТ / THE LIGHTHOUSE

Фарът се намира на територията на най-голямото пристанище по българското южно Черноморие - Пристанище Бургас. Това е първият български пристанищен фар, запален през 1899 г. Височината на кулата е 14 метра, а светещата част се намира на 24 метра от морското ниво.

The Lighthouse is on the territory of the largest Bulgarian port in the South Black Sea coast - the Port of Burgas. It is the first Bulgarian port lighthouse, lit in 1899. The tower's height is 14 meters and the illuminating part is 24 meters from the sea level.

КОМПАСЪТ / THE COMPASS

Нулевият километър в Бургас, място известно още като пъпа на града, се намира на най-голямата пешеходна улица в Бургас - „Александровска“. Символът представлява едновременно щит и компас. Месинговият център на щита носи 4 емблематични за града символа: тризъбец, символизиращ бога на моретата; три

риби, като символ на Христос и знак на най-често срещаното в миналото препитание на местните - риболова; „Арго” - корабът на аргонавтите, символизиращ пристанището и черноморското корабоплаване; и Лавров венец, символизиращ славата и успехите на местните творци. Стрелките на компаса, естествено, сочат четирите посоки на света.

The zero kilometre in Burgas, or the place known also as the Compass, is located on the largest pedestrian street in Burgas - “Aleksandrovska”. The symbol represents both shield and compass. The brass centre of the shield has 4 emblematic symbols for the city: a trident, symbolizing the God of the seas; three fish as a symbol of Christ and sign of the livelihood of the locals in the past - fishery; “Argo” - the Argonauts ship that symbolize the port and the Black Sea shipping and laurel wreath symbolizing the fame and success of local artists. The arrows of the compass point to the four directions of the world.

ГРАМОФОНЪТ / THE GRAMOPHONE

Грамофонът - друг символ на Бургас, дело на талантливия художник Руси Стоянов, до днес събира любопитни погледи и е една от атракциите на Бургас. Сред старите бургазлии се говори, че когато завъртиш ръчката на грамофона и се

заслушаш внимателно, ще чуеш името на човека, който е влюбен в теб.

The Gramophone is another one of the city signature places, designed by the talented artist Rusi Stoyanov; even today it draws curious looks and is one of the places to see in Burgas. Old Burgas citizens say that when you turn the gramophone handle and listen really carefully you can hear the name of the person who is in love with you.

ЧАСОВНИКЪТ / THE CLOCK

Един от безспорните символи на Бургас е Часовникът, монтиран на ъгъла на улиците „Богориди“ и „Александровска“ в началото на 20 век. Любимо място за срещи на поколения бургазлии, Часовникът и до днес служи на града с отмерена точност и пази

спомена за множество първи срещи, за искрени прегръдки и влюбени погледи.

One of the indisputable landmark places in Burgas is the Clock at the corner of Bogoridi Str. and Alexandrovska Str. built in the beginning of 20th Century. It has been the favoured place for meeting up with friends for generations of Burgas citizens. The Clock today continues to keep not only perfect time, but also the memory of many first dates, heartfelt hugs and enamoured looks.

АРКА НА СВЕТИ НИКОЛАЙ ЧУДОТВОРЕЦ / THE ARCH OF SAINT NICHOLAS THE WONDERWORKER

Друг символ на Бургас е арката на Свети Николай Чудотворец. От двете ѝ страни е поставен барелеф с иконографския образ на Св. Николай Мирликийски, възприет за покровител и защитник на града и неговите жители. От 1992 г. денят на светеца (6-ти

декември) се чества като празник на Бургас.

Двулицевият барелеф на светеца е ориентиран в посоките Изток - Запад, напълно в духа на православната традиция.

Another symbol of Burgas is the arch of Saint Nicholas the Wonderworker. On both sides is a bas-relief with the iconographic image of St. Nicholas, perceived as a protector of the city and its citizens. Since 1992 the day of the saint (6th of December) is celebrated as a holiday of Burgas.

The two-sided bas-relief of the saint is orientated to East - West direction in the spirit of Orthodox traditions.

ФЕСТИВАЛИ / FESTIVALS

ФЕСТИВАЛ НА ПЯСЪЧНИТЕ СКУЛПТУРИ / FESTIVAL OF SAND SCULPTURES

В Бургас се провежда първият на Балканите фестивал на пясъчните скулптури. Всяко лято на площ от 5 дка в парк „Езеро“ се издига пясъчен град от фигури, като всяка година темата на фестивала е различна - Морски обитатели, Приказни герои, Кино, др. Във фестивала участие вземат скулптори от цял свят - Индонезия, Англия, Белгия, Холандия, Ирландия, Русия, Украйна, България, др.

The Festival of Sand Sculptures in Burgas is the first one of its kind on the Balkans. Every summer, on 5 decares of land in Lake Park, a sand figure town is erected with a different theme every year - Sea Inhabitants, Fairy Tale Heroes, Movies, etc. Sand sculptors from around the world participate in the festival - Indonesia, England, Belgium, the Netherlands, Ireland, Russia, Ukraine, Bulgaria, etc.

www.sandfestburgas.com

Project funded by
EUROPEAN UNION

МЕЖДУНАРОДЕН ФОЛКЛОРЕН ФЕСТИВАЛ / INTERNATIONAL FOLKLORE FESTIVAL

Международният фолклорен фестивал се организира от Община Бургас под надслов: „Да съхраним завещаното от дедите ни и да го предадем на децата си!“. Традицията на фестивала започва през 1965 г. и бързо се превръща в значимо събитие за ценителите на народното творчество. МФФ включва концерти на сцената на Летния театър, на открити естради в региона, празнични дефилета, изложба-базар на традиционни сувенири и демонстрации на народни занаяти.

The International Folklore Festival is organised by Municipality of Burgas under the slogan: "Let's preserve our ancestors' legacy and pass it away to our children!". The tradition of the festival started in 1965 and quickly turned into a major event for the lovers of folklore art. IFF includes concerts on the Summer Theatre stage, on open stages in the area, festivity rallies, and exhibition bazaar of traditional souvenirs and demonstration of folk crafts.

www.facebook.com/internationalfestivale

БУРГАС И МОРЕТО / BURGAS AND THE SEA

Националният конкурс за песен „Бургас и морето“ е единственият в България, който продуцира нови български песни. Организиран е за първи път през 1973 г. под името „Песни за Бургас, морето и неговите трудови хора“. Конкурсът е дал

старт на много български композитори, текстописци и изпълнители, създал е емблематични български популярни песни.

The national song contest "Burgas and the Sea" is the only one in Bulgaria where new Bulgarian songs are being produced. It was organised for the first time in 1973 under the title "Songs about Burgas, the Sea and its Working People". The competition has jump-started the career of many Bulgarian composers, songwriters and performers and has created iconic Bulgarian pop tunes.

www.burgasimoreto.org/bg

БУРГАСКИ МУЗИКАЛНИ ПРАЗНИЦИ „ЕМИЛ ЧАКЪРОВ“ / BURGAS DAYS OF MUSIC "EMIL CHAKAROV"

Фестивалът, посветен на именития бургаски музикант и диригент Емил Чакъров, ежегодно се организира от Община Бургас и Държавна Опера - Бургас. Традиционно музикалните празници продължават два месеца, като любителите на класическата музика имат възможността да се насладят на най-известните оперни и балетни постановки, представени от най-

големите имена на българската и световната сцена.
През 2018 година се навършват 70 години от рождението на Емил Чакъров.

The festival, dedicated to the famous musician and conductor from Burgas, is being organised by Municipality of Burgas and State Opera - Burgas. Traditionally, the event lasts for two months, during which classical music lovers have the opportunity to enjoy the most famous opera and ballet performances, presented by famous names from the Bulgarian and world stage.
In 2018 Emil Chakarov's 70th birthday is celebrated.

www.operabourgas.com

ВКЛЮЧИ ГРАДА / TURN ON THE CITY

„Включи града“ е фестивал на съвременните изкуства, който преобразява познатите градски пространства и премахва границите между изкуство и публика. Програмата на фестивала включва музикални събития, кино прожекции, представления, артинсталации, изложби, уъркшопи. Провежда се ежегодно в началото на юни.

"Turn on the city" is a festival of contemporary arts, which transforms familiar urban spaces and removes the boundaries between art and audience. The Festival programme includes music events, film showings, performances, art installations, exhibitions, workshops. It takes place annually in the beginning of June.

www.vkluchigrada.com/bg

БУРГАС ТАНЦУВА / BURGAS IS DANCING

„Бургас танцува“ се провежда през пролетта. В рамките на пет поредни вечери професионални танцьори и аматьорски състави обединяват любовта си към танца. Всяка вечер се представя различен танцов стил на открити сцени.

"Burgas is dancing" takes place in the spring. For five consecutive evenings, professional dancers and amateur groups, unite their love for dancing. Different dancing style is presented every evening on open stages.

www.letenteatar.com

МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ „ДНИ НА КУКЛИТЕ“ / INTERNATIONAL FESTIVAL “DAYS OF PUPPETS”

Фестивалът „Дни на куклите“ се провежда за първи път през август 2014 г. по повод 60-годишнината на Държавен куклен театър - Бургас. Фестивалът е ежегоден и се провежда през третата седмица на август. В продължение на 8 поредни вечери на открита сцена „Охлюва“ професионални трупни от страната и чужбина привличат публика от всички възрасти. Традиционно в последният ден на фестивала се провежда Парад на хвърчилата под надслов „Да оцветим небето на Бургас“.

The festival “Days of Puppets” was held for the first time in August 2014, on the occasion of the 60th anniversary of State Puppet Theatre - Burgas. The festival is annual and takes place in the third week of August. For 8 consecutive evenings on “Ohlyuva” open stage, professional groups from Bulgaria and abroad attract audience of all ages. Traditionally on the last day of the festival Kite Parade is held under the motto: “Let’s Color the Sky of Burgas”

JULY MORNING

Провежда се всяка година на Централния плаж и част от Морската градина. Събитието събира на едно място хора от различни поколения, обединени от любовта си към музиката. По покана на Община Бургас различни музикални изпълнители допринасят за уникалното изживяване, свързано с посрещане на

изгрева на брега на морето в нощта срещу 1 юли.

It takes place every year on the Central Beach and part of the Sea Park. The event gathers many people from different generations, united by their passion for music. Invited by Municipality of Burgas, diverse line-up of music performers contributes to the unique experience related to the meeting of the sunrise on the beach in the night before 1st of July.

www.facebook.com/pages/July-Morning-Burgas/539029826156118

ДЖАЗ В БУРГАС / JAZZ IN BURGAS

възрастови групи.

От няколко години Бургас се нарежда сред градовете със собствен джаз фестивал. В няколко поредни дни през юли и август джазът завладява града с множество концерти на открито, а стремежът на организаторите е да се съчетаят всички вкусове и да се обърне внимание към всички музикални интереси и

For several years, Burgas took its place among the cities with its own jazz festival. In a few consecutive days in July and August, jazz takes over the city with numerous outdoor concerts and the organisers strive to include all different styles and to pay attention to all music interests and age groups.

www.letenteatar.com

ЕСЕННИ ЛИТЕРАТУРНИ ПРАЗНИЦИ / AUTUMN LITERATURE FESTIVAL

По традиция в културния календар на Община Бургас месец октомври е посветен на словото. Това е едно дългоочаквано събитие за гражданите и гостите на града, където се дава поле на изява както на утвърдени бургаски автори, така и на дебютиращи творци.

Traditionally, in the cultural calendar of Municipality of Burgas, the whole month of October is dedicated to literature. This is a long awaited event for the citizens and

visitors of the city, which provides the opportunity for free expression both to established Burgas authors as well as to aspiring young writers.

ФЕСТИВАЛ „BURGAS JAM“ / FESTIVAL “BURGAS JAM”

Китареният фестивал на Бургас е един уникален музикален експеримент, който се проведе за пръв път през 2017 г. Организаторите няма да пропуснат възможността отново да съберат на една сцена стотици майстори на китарата, вложили години от живота си в овладяване на този въздействащ музикален инструмент. Електрически и акустични китари, комбинирани с любими гласове, ще изпълнят сцената на Burgas Jam под открито небе.

The guitar festival of Burgas is one unique music experiment held for the first time in 2017. The organizers will not miss the opportunity to reunite on one stage hundreds of guitar masters, who have dedicated years of their lives in mastering this influential music instrument. Electric and acoustic guitars, combined with favorite voices, will perform on the stage of Burgas Jam under open sky.

Project funded by
EUROPEAN UNION

SaBS
Sailing across the Black Sea

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Европейски телефон за спешни повиквания: <i>Бърза помощ, полиция, пожарна охрана, пътна помощ, КАТ - автопроизшествия</i>	112
Община Бургас - дежурни	+359 56 841 560 +359 885 009 670
Туристически информационен център - Опера	+359 56 825 772
Туристически информационен център - Автогара „Юг“	+359 875 343 043
Летище Бургас - информация	+359 56 870 248
ЖП гара - информация	+359 56 845 022 +359 56 844 501 +359 56 845 242
Автогара „Юг“	+359 884 981 220
Автогара „Запад“	+359 884 981 270
Бургасбус - заявка за превоз на трудноподвижни лица	+359 56 831 431
Бургасбус - информация за транспортната схема на град Бургас	+359 56 810 943
Вело Бургас - велосипеди под наем	0700 11356 1356
Синя зона - SMS таксуване	1356

МЕСТА ЗА СПОРТ И РАЗВЛЕЧЕНИЯ

Конна база, парк „Езеро“	+359 884 930 630
Плувен басейн „Флора“	+ 359 884 285 425
Плувен басейн „Младежки културен център“	+359 886 124 644
Тенис корт, парк „Езеро“	+ 359 887 970 567

Project funded by
EUROPEAN UNION

SaBS
Sailing across the Black Sea

USEFUL INFORMATION

European emergency phone number: <i>Ambulance, Police, Fire Brigade, Traffic Police</i>	112
Burgas Municipality	+359 56 841 560 +359 885 009 670
Tourist information centre - Opera	+359 56 825 772
Tourist information centre - Bus station "South"	+359 875 343 043
Burgas Airport - information	+359 56 870 248
Train station - information	+359 56 845 022 +359 56 844 501 +359 56 845 242
Bus station "South"	+359 884 981 220
Bus station "West"	+359 884 981 270
"BurgasBus" - request for transportation of people with disabilities	+359 56 831 431
"BurgasBus" - information for transport network in Burgas	+359 56 810 943
„Velo Burgas“ - rent-a-bike system (bicycle rental)	0700 11356 1356
Paid parking in the city centre/Blue zone/ - SMS	1356
Paid parking near The Sea Park/Green zone/ - SMS summertime only	1357

SPORTS AND ENTERTAINMENT	
Horse riding centre, Lake Park	+359 884 930 630
„Flora“ swimming pool	+ 359 884 285 425
„Youth cultural centre“ swimming pool	+359 886 124 644
Tennis court, Lake Park	+ 359 887 970 567

ПТИЦИ И ЕЗЕРА / BIRDS AND LAKES

Бургас е уникално място за всеки любител на природата и птиците. Той е единственият град не само в България, но и в Европа, в рамките на който има природен резерват и толкова много птици.

Откъдето и да го погледнете, Бургас е заобиколен от вода - на изток е Черно море, а западно от морския бряг се намират три различни по своя характер езера - Бургаско, Атанасовско и Мандренско. Те образуват най-големия комплекс от крайморски езера в България и са обявени за защитени територии и Натура 2000 зони. Отличават се със значителни природни ресурси и с изключително биологично разнообразие. В езерата са установени 340 от всички 430 вида птици, описани за страната, което ги прави привлекателно място за любителите на орнитологията. Бургаските езера са обявени за Рамсарски места*.

Над Бургас преминава един от основните миграционни пътища в Европа - *Виа Понтика*. Този маршрут следват много видове грабливи, водолюбиви и пойни птици, като някои традиционно спират да почиват, а други остават да зимуват и гнездят.

**Рамсарско място е влажна зона от международно значение, определена от Рамсарската конвенция - Конвенция за влажните зони с международно значение и по-специално като местообитание на водолюбиви птици, сключена през 1971 г. в иранския град Рамсар.*

Burgas is a unique place for every lover of nature and birds. It is the only city in Bulgaria and Europe which has a nature reserve and a wide variety of birds.

Burgas is surrounded by water all around- the Black Sea to the east and three lakes different in terms of nature to the west of the seacoast - Burgas Lake, Atanasovsko Lake and Mandra Lake. They form the largest complex of coastal lakes in Bulgaria and have been declared protected areas and Natura 2000 areas. They are distinguished by their substantial natural resources and extraordinary biodiversity. 340 of all 430 bird species registered in the country have been found in the lakes, which makes them an attractive place for those keen on ornithology. The Burgas lakes have been declared Ramsar sites*.

One of the major migration routes in Europe, Via Pontica, passes over Burgas. This route is followed by many birds of prey, water birds and singing birds as some of them traditionally land to have a rest and others spend the winter and nest here.

**The Ramsar site is a wetland of international importance, which has been determined by the Ramsar Convention - the Convention on wetlands of international importance, in particular habitats of water birds, which was signed in 1971 in the Iranian city of Ramsar.*

АТАНАСОВСКО ЕЗЕРО / ATANASOVSKO LAKE

Белоснежни купчини морска сол; плитки розови басейни с лечебна луга - мечта на всеки фотограф, или безкрайните ята птици - рай за орнитолозите...

Атанасовското езеро се намира в северната част на

Бургас. Пътят Бургас - Варна разделя езерото на две - северната част е с лиманен характер, а южната е лагуна. Общата площ на езерото е 1690 ха, дълго е близо 9 км, широко 4,3 км. Естествените крайбрежни местообитания са превърнати в солници през 1906 г. Водното огледало е разделено на басейни с различна големина с помощта на диги и валове. Средната му дълбочина е едва 30 см, а водите му са свръх солени. Добивът на сол се извършва по традиционен начин, който е щадящ за околната среда и не се отразява отрицателно на обитателите на резервата.

Атанасовското езеро е най-богатото на птици място в България (333 вида) и е разположено по миграционния път *Виа Понтика*. По време на есенната миграция могат да се наблюдават стотици хиляди бели щъркели, пеликани и грабливи птици.

Цялото езеро е защитена територия (резерват на север и защитена местност на юг) и Натура 2000 зона.

Snow-white piles of sea salt; shallow pink pools of healing lye - the dream of every photographer or the endless flocks of birds - ornithologists' paradise...

Atanasovsko Lake is located in the northern part of Burgas. The Burgas-Varna road divides the lake into two parts - the northern part is predominantly a liman and the southern part is a lagoon. The total area of the lake is 1690 ha, it is about 9 km long and 4,3 km wide. The natural coastal habitats were turned into salt mines in 1906. The water mirror has been divided into pools of different sizes by means of dykes and long barriers. Its average depth barely reaches 30 cm and its water is extremely salty. The salt extraction is performed in a traditional way which is environmentally friendly and does not have an adverse effect on the reserve inhabitants.

Atanasovsko Lake is the place in Bulgaria with the highest number of birds (333 bird species) and is located along the migration route called *Via Pontica*. During the

autumn migration, hundreds of thousands of white storks, pelicans and birds of prey can be seen.

The entire lake is a protected area (a reserve to the north and a protected area to the south) as well as a Natura 2000 area.

ЕСТЕСТВЕНИ БАСЕЙНИ С ЛУГА И ЛЕЧЕБНА КАЛ / NATURAL LYE AND HEALING MUD POOLS

В южната част на Атанасовското езеро е разположен най-големият „СПА център“ на открито в страната. Лечебната кал е утачен продукт на затвореното солено езеро, тя е чиста и хомогенна, с тъмносив до черен цвят и мирис на сероводород. Съдържа неорганични съставки като силикати, пясъци, гипс, желязни и алуминиеви съединения, различни хидроокиси и соли.

Този състав се е формирал с хилядолетия от гниенето на едноклетъчни организми, водорасли, риби, раци, миди. Един сантиметър лечебна кал се образува за около 10 години.

Освен че благоприятства лечението на кожни и свързани с опорно-двигателния апарат заболявания, калта разкрасява и подмладява.

The largest open-air SPA Centre in our country is located in the southern part of Atanasovsko Lake. The healing mud is a sedimentary product of the enclosed salt lake, it is pure and homogenous, its colour ranges from dark grey to black and it smells of hydrogen sulphide. It contains inorganic ingredients such as silicates, sands, gypsum, iron and aluminium compounds, various hydroxides and salts. This composition has been formed for thousands of years as a result of the decay of single-cell organisms, seaweed, fish, crabs, mussels. Each centimetre of healing mud takes about 10 years to form.

In addition to its beneficial effect on various skin and musculoskeletal diseases, the mud also beautifies and rejuvenates.

БУРГАСКО ЕЗЕРО (БАЯ) / BURGAS LAKE (VAYA)

Бургаското езеро е плитък лиман и е отделено от морето чрез пясъчна коса. Образувано се е преди хиляди години, след ледниковия период, при покачване на морското равнище.

Вая е най-голямото естествено езеро в България. Дължината му е 9,6 км, ширината - от 2,5 до 5 км, а дълбочината достига до 1,3 м. Солеността на водата е между 4-11‰, а общата му площ е 28 кв. км. През 1997 г. 380 ха от западната част на езерото са обявени за защитена местност. Цялото езеро е Натура 2000 зона.

В района на езерото са установени 245 вида птици, 71 от които са включени в Червената книга на България. От срещащите се видове над 100 са от европейско природозащитно значение, като 9 от тях са световно застрашени. Бургаското езеро е единственото място в България където се концентрира до 7% от Черноморската популация на тръноопашатата потапница. Езерото е едно от най-важните места в Европа за опазването на гнездящия тук малък воден бик.

Вая е от международно значение за зимуването на много водолюбиви птици като малкия корморан, пойния лебед, голямата белочела гъска, кафявоглавата потапница и качулатата потапница. Тук се наблюдават и световно застрашените къдроглав пеликан и червеногуша гъска.

Burgas Lake is a shallow liman and has been separated from the sea by a sandspit. It was formed thousands of years ago after the ice age as a result of the rise of the sea level.

Vaya is the largest natural lake in Bulgaria. Its length is about 9,6 km, its width ranges from 2,5 to 5 km and its depth reaches 1,3 m. The water salinity ranges from 4 to 11‰ and its total area is 28 sq. km. In 1997, 380 ha of the western part were declared a protected area. The whole lake is a Natura 2000 area.

245 bird species have been found in the area of the lake, 71 of which are included in the Red Data Book of Bulgaria. 100 bird species are of European Conservation Concern and 9 of them are globally threatened species. Burgas Lake is the only place in Bulgaria where up to 7% of the Black Sea population of the White-headed duck can be found. The lake is one of the major places in Europe for protecting the Little bittern nesting in the area.

Vaya is of international importance for the wintering of a large number of waterfowl such as the Pygmy cormorant, the Whooper swan, the White-fronted goose, the Common pochard and the Tufted duck. The Dalmatian pelican and the Red-breasted goose, which are globally threatened species, can also be found here.

ЕКО ЗОНА „ВАЯ“ / VAYA ECO ZONE

Еко зона „Вая“ е част от Бургаското езеро, разположено между кварталите Долно Езерово, Горно Езерово, Лозово и Меден Рудник. Еко зона „Вая“ привлича любители рибари и орнитолози. Зоната разполага с четири пристана, които имат подвижна част във водата - плаващ понтон, свързан със стационарен кей на брега. За лодкарите има на разположение функционален хелинг, който осигурява достъп не само на гумени, но и на малки лодки. Посетителите имат възможност да плават с каяк по езерото сред живописната природа.

Vaya eco zone is part of Burgas Lake which is located between the quarters of Dolno and Gorno Ezerovo, Lozovo and Meden Rudnik. Vaya eco zone is a place of attraction for amateur fishermen and ornithologists. The zone has four quays which have a movable part in the water - a floating pontoon connected with a stationary quay on the shore. There is a special functional slipway for the boatmen, which allows access not only to rubber boats inflatable boats but also to small boats. The visitors have the chance to go kayaking in the lake and enjoy the picturesque countryside.

МАНДРА / MANDRA

Мандра е най-южното от Бургаските езера, което след построяването на язовирна стена се превръща в най-голямото и дълбокото от влажните зони на града. Дължината му е 8 км, а максималната ширина - 1,3 км. Разположено е в добре оформена речна долина, ориентирана напречно на морския бряг. В езерото се вливат четири реки - Изворска, Факийска, Средецка и Русокастренска.

Езерото е било запазено в естествения си вид до 1934 г., когато са извършени корекции на някои от реките и са построени диги в западната му част за предотвратяване на пролетните наводнения. Втората основна промяна на езерото е през 1963 г., с построяването на язовирна стена в източната му част, което увеличава площта му близо 4 пъти. По този начин се прекъсва връзката на езерото с морето и то става изцяло сладководно.

Защитената Натура 2000 зона „Мандра-Пода“ се простира на малко повече от 61 000 дка.

Mandra is the southernmost Burgas Lake which upon the erection of the dam wall became the biggest and the deepest wetland in the city. It is 8 km long and its maximum width reaches 1,3 km. It is located in a well-formed river valley lying transversely to the sea coast.

Four rivers flow into the lake - the Izvorska River, the Fakiyska River, the Sredetska River and the Rusokastrenska River.

The natural appearance of the lake was preserved by 1934 when corrections were made to some of the rivers and dykes were erected in its western part in order to prevent spring floods. The second major alteration of the lake was made in 1963 when the dam wall was built in its eastern part, which increased its area four times. Thus, the link of the lake with the sea was terminated and, as a result, it became an entirely freshwater lake.

The Natura 2000 protected zone Mandra-Poda covers an area of more than 61 000 ha.

ЗАЩИТЕНА МЕСТНОСТ И ПРИРОДОЗАЩИТЕН ЦЕНТЪР „ПОДА“ / PODA PROTECTED AREA AND NATURE CONSERVATION CENTRE

Разположена южно от Бургас, местността „Пода“ е обявена за защитена територия през 1989 г. Тук, само на 1 кв. км площ, могат да се видят 290 вида птици, което я прави уникален за България и рядко срещан за Европа орнитологичен обект. Защитената местност се стопанисва от „Българско дружество за защита на птиците“.

Природозащитен център „Пода“ посреща посетители целогодишно. Тук могат да се наблюдават къдрोगлави пеликани, морски орли, малки корморани, кокилобегачи, блестящи ибиси, бели лопатарки и много други видове от Червената книга на света, Европа и България. Редки гости са розовото фламинго, червеният ангъч и соколът скитник. По време на миграция над „Пода“ прелитат и гнездят стотици хиляди бели и черни щъркели, пеликани, малки кресливи орли, осояди, соколи, блатари, пчелояди.

Located to the south of Burgas, Poda area was declared a protected territory in 1989. Here, you can see about 290 bird species on an area of 1 sq. km., which makes this place unique for Bulgaria and also a very rare European ornithological site. The protected area is managed by the Bulgarian Society for the Protection of Birds.

Poda Nature Conservation Centre is visited by tourists throughout the year. Here you can see Dalmatian pelicans, White-tailed eagles, Pygmy cormorants, Black-winged stilts, Glossy ibises, Eurasian spoonbills and many other species included in the Red Data Book of the World, Europe and Bulgaria. Rare visitors are the Great flamingo, the Ruddy shelduck and the Peregrine falcon. During the migration period, hundreds of thousands of White and Black storks, pelicans, Lesser spotted eagles, European honey buzzards, falcons, harriers and Bee-eaters fly over Poda and nest in the area.

Тел: +359 878 252 722

E-mail: poda@bspb.org

www.bspb.org/poda

ЕКО ЗОНА „ФОРОС“ / FOROS ECO ZONE

Еко зона „Форос“ се намира в непосредствена близост до квартал Крайморие и природозащитен център „Подат“. За рибарите има на разположение функционален хелинг, а за любителите на природата и спокойствието има алеи и обособен зелен кът, позволяващи да се разгледа от всички страни и археологическия обект - кулата на полуостров Форос.

Мандренската лагуна с пълно основание може да се възприеме като истинска люлка на древната цивилизация. При първите проведени археологически проучвания през 2008 г. е установено, че на полуострова все още има запазени останки от изгубения град, предшественик на Бургас - античната и средновековна крепост и пристанище Бургос/Порос. На Форос археолозите откриха останки от митичната древна кула, изобразена на герба на Бургас. Находката доказва, че градът има поне 20-вековна история. Разкрити са и основите на 3 сгради - две от които административни и една луксозна вила. Местността е известна и с една паметна битка от времето на Втората Българска държава. В началото на XIV в. българският цар Теодор Светослав предприел поход към Черноморското крайбрежие, където властта му се разпростряла над значителни области. Така през 1304 г. при моста на оттока на Мандренското езерото - Скафида (Пороса) се състояла решителната битка, завършила със знаменателната победа на българския владетел над византийската армия.

Foros eco zone is located in close proximity to Kraymorie quarter and Poda Nature Conservation Centre. There is a functional slipway especially made for the fishermen as well as lanes and green areas for the nature lovers which allow them to look at the archaeological site - the tower of the Foros peninsula from all sides.

The Mandra Lagoon can be regarded as a cradle of ancient civilization. During the first archaeological studies conducted here in 2008, it was established that on the peninsula there are preserved remains of the lost city which is the predecessor of

Burgas - the ancient and medieval fortress and harbour Burgos/Poros. On Foros, the archaeologists found the remains of the mythical ancient tower illustrated in the emblem of Burgas. This finding has proven that the city dates back to at least 20 centuries ago. The foundations of three buildings have also been found - two administrative buildings and one luxury villa.

This area is also famous for one memorable battle that took place during the Second Bulgarian Empire. In the early XIV century, the Bulgarian Tzar Theodore Svetoslav took the field to the Black Sea coast, where his power had spread on several large areas. Thus, in 1304, at the bridge of the flow of Mandra Lake - Skafida (Porosa), the decisive battle took place and ended with the glorious victory of the Bulgarian ruler against the Byzantine army.

БЛИЗКИ ТУРИСТИЧЕСКИ ДЕСТИНАЦИИ / NEARBY TOURIST DESTINATIONS

ПОМОРИЕ / POMORIE

Град Поморие се намира в южната част на българското Черноморие, на 22 км от Бургас. Населението на града е около 14 000 души. През Поморие преминава и главен път Е87, който свързва Северното и Южното Черноморие. Чрез пристанището на Поморие се достига до Варна, Бургас, Созопол и Несебър. Градът е разположен и съвсем близо до международното летище на гр. Бургас.

Pomorie is located in the southern part of the Bulgarian Black Sea Coast, 22 km away from Burgas. The population of the town is around 14 000 people. E87 main road connecting the northern and the southern parts of the Black Sea Coast passes through Pomorie. Varna, Burgas, Sozopol, and Nesebar can be reached via Port of Pomorie. The town lies in close proximity to the international airport of Burgas.

Природа и климат / Climate and environment

Поморие е сред най-популярните дестинации през летния сезон - средната юлска температура на въздуха и водата е 23,6°C, слънцегреенето достига до 2360 часа годишно, а плажът е дълъг около 5 км. Зимата е мека, с минимални валежи. Освен това още от миналото районът е бил прочут с лечебните свойства на калта, добивана при производството на сол в Поморийското езеро. Известни са и лечебните качества на минералната вода в града. Особено характерно е бавното изстиване на морската вода. Сутрин, преди изгрев слънце, въздухът е богат на озон и отрицателни йони, на ултравиолетови лъчи и йод, отделен в газообразно състояние от морските водорасли.

Pomorie is one of the most popular destinations in summer - the average air and water temperature in the month of July is 23.6°C, there are up to 2360 hours of sunshine every year, and the beach is about 5 km long. Winters are mild and with minimum precipitation.

Moreover, the region has been famous for the medicinal qualities of the mud extracted during the production of salt in Pomorie Lake ever since ancient times. The healing powers of the mineral water in the town are also well-known. The slow cooling of the sea water is very typical for the region. In the morning before sunrise the air is rich in ozone, negative ions, ultraviolet rays and iodine released in gas form by seaweed.

История / History

Най-ранните следи от човешка дейност в Поморие са от новокаменната епоха (VI хил. пр.Хр.), има следи от каменно-медната епоха (V хил. пр.Хр.), бронзовата

епоха (III - II хил. пр.Хр) и желязната епоха (края на II хил. пр.Хр.). През II в. пр.Хр. името на Поморие е било Анхиало. През 45 г. Анхиало става част от Римската империя. През II в. градът се разраства, когато е построен на ново място (в местността Палеокастро). Докато е част от Римската империя, Анхиало преживява силен разцвет. Израз на икономическото и политическо развитие на града е фактът, че сече монети.

По това време е силно разпространен и култът към нимфите, това са така наречените „анхиалски нимфи” - според местните хора това са три момичета, които населявали планините, горите и реките. Били считани за богини - закрилници на изворите. Този култ е свързан с разположените в близост минерални бани - Аква калиде - днешните Бургаски минерални бани, които в миналото били наричани Анхиалски. Градът е бил посещаван лично от владетелите на Римската империя, като за посещението на император Диоклециан на 28 октомври 294 г. били устроени пищни тържества.

И през Средновековието градът заема важно стратегическо положение. Районът често е поле на тежки сражения между българи и византийци и територията му в различни периоди е ту в български, ту във византийски ръце. През 1453 г. Анхиало пада под османско владичество. През втората половина на XVIII в. и първата половина на XIX в. морският град е административен център. Градът е освободен от османско владичество на 26 януари (7февруари - нов стил) 1878 г. Анхиало продължава да се развива и след Освобождението - местните хора се занимават с лозарство, винарство, риболов, солодобив. Производството на сол в района на Поморие винаги е имало голямо значение за града. Риболовът също е важен за препитанието и икономиката на града. Развиват се занаятите и търговията, осъществяваща се главно по море. Анхиало се преименува на Поморие през 1934 г.

The earliest evidence of human activity found in Pomorie date back to the Neolithic Age (6th millennium BC). There are also traces from the Chalcolithic Age (5th millennium BC), the Bronze Age (3rd - 2nd millennium BC) and the Iron Age (end of the 2nd millennium BC). In the 2nd century BC Pomorie was named Anchialus. In 45 Anchialus became part of the Roman Empire. The town expanded during the 2nd century when it was moved to a new place (in Paleocastro Area). The period during which Anchialus was part of the Roman Empire was marked by powerful progress. The economic and political development of the town was proven by the fact that it started to mint coins. The nymph cult was extremely widespread during this period. According to local people the so-called Anchialic nymphs were three girls who inhabited the mountains, the forests and the rivers. They were regarded as goddesses - protectors of springs. This cult was related to the nearby Aquae Calidae mineral springs - the modern-day Burgas mineral baths which were called Anchialus baths. The town was visited personally by the rulers of the Roman Empire, as great celebrations were held on 28 October 294 in honour of the visit of Emperor Diocletian.

The town retained its strategic position in the Middle Ages. Oftentimes its region

became a scene of violent battles between the Bulgarians and the Byzantines and the control over the town switched many times from one camp to the other. In 1453 Anchialus was conquered by the Ottomans. During the second half of the 18th century and the first half of the 19th century the coastal town functioned as an administrative centre. The town was liberated from the Ottoman rule on 26 January (7 February according to the new calendar) 1878. Anchialus continued to develop after the Liberation - the local people engaged in vine-growing, wine production, fishing, salt production, etc. The production of salt has always been very important for Pomorie Region. Fishing also plays a significant part for the livelihood of people and the economy of the town. Crafts and trade by sea were developed predominantly. In 1934 Anchialus was renamed to Pomorie.

Музеи в Поморие / Museums in Pomorie

В Историческия музей на Поморие са изложени голяма част от находките, открити при археологически разкопки в района. Археологическата експозиция е разпределена в няколко зали. Основната част от находките в зала „Праистория” са от каменно-медната епоха (V хил. пр.Хр.) и са намерени в Козаревата селищна могила. Голяма част от предметите в зала „Античност” са извадени от дъното на морето, а римският и средновековен град Анхиало е представен с находки от разкопките в местността Палеокастро. Специална зала в музея е посветена на монетите. Най-старите изложени

моделни в зала „Нумизматика” са от различни гръцки полиси по крайбрежието, монети на тракийските и македонските царе (V - I в. пр.Хр.). Централно място е отделено на бронзовите монети на Анхиало, сечени през римската епоха, и на средновековните български монети.

На втория етаж на музея посетителите могат да видят традиционната уредба на градски дом в Анхиало - гостна стая и спалня и различни предмети. Изложени са традиционни носии, женски накити на етнографските групи в региона. Историята на България от 1878 г. до наши дни е представена в два други отдела чрез богат снимков и документален материал.

През 2002 г. на брега на Поморийското езеро е открит Музей на солта, който представя развитието на този толкова важен за града и региона отрасъл както в миналото, така и днес. Това е единственото място в България, в което са запазени действащи солници по старинна технология. Едновременно с добива на сол се получава и поморийската луга, лекуваща заболявания на костната система и кожата. В експозицията на музея има богат снимков материал, оригинални

инструменти и други експонати. Едновременно с това посетителите могат да се разходят из действащите солници.

В близост до морския бряг, на източния край на Поморие, се намира резерват „Стари поморийски къщи“. Сградите представят характерната архитектура на черноморските къщи. Разхождайки се из Поморие, не пропускайте да влезете в някои от християнските храмове - манастир „Свети Георги Победоносец“, църквата „Свето Преображение Господне“ - най-старата постройка в града, храм „Св. Рождество Богородично“ и др.

Вдясно по пътя от Поморие за Бургас се намира Поморийската куполна гробница. Тя впечатлява с архитектурата си и е единствена по рода си на Балканския полуостров. Според някои гробницата е служела за мавзолей на богата анхиалска фамилия. Голяма част от находките, открити в нея, са изложени в залите на Историческия музей. Обявена е за архитектурно-строителен паметник на културата.

Considerable part of the finds discovered during archaeological digs in the region can be seen at Pomorie History Museum. The archaeological exhibition is spread around several halls. The main part of the finds is displayed in the Prehistory Hall. They date back to the Chalcolithic Age (5th millennium BC) and were discovered in Kozareva Settlement Mound. Many of the items exhibited in the Antiquity Hall were found on the bottom of the sea, while the Roman and medieval town of Anchialus is represented by artefacts discovered during excavations in Paleocastro Area. There is a special museum hall devoted to coins. The oldest exhibits displayed in the Numismatics Hall are from Greek coastal poleis, coins of Thracian and Macedon kings (5th - 1st centuries BC). Central spot is given to the bronze coins minted in Anchialus during the Roman Age and to medieval Bulgarian coins. On the second floor visitors can see the traditional arrangement of an urban home in Anchialus - drawing-room, bedroom and various objects. Traditional costumes and female adornments typical of the ethnographic groups in the region are displayed there. The Bulgarian history in the period 1878 - present day is illustrated in two other sections of the museum by a rich collection of photographs and documents.

The Museum of Salt which follows the development of the salt production industry which has played an important role for the town and the region both in the past and in the present opened doors on the shore of Pomorie Lake in 2002. This is the only place in Bulgaria where salt-mines using ancient salt production technologies continue to operate. Pomorian lye used for the treatment of skeletal and skin diseases is extracted during the salt production process. The museum exhibition comprises a rich collection of photographs, authentic tools and other exhibits. Visitors can make a tour around the functioning salt-mines. Old Pomorian Houses Reserve is situated near the seacoast, at the eastern end of Pomorie. The buildings found there provide examples of the typical architectural design of the houses in the Black Sea Region. When strolling around Pomorie, do not miss the chance to visit some of its Christian temples - St. George Monastery, the Church of the Transfiguration of God - the oldest building in the town, the Birth of the Virgin Mary Temple, etc.

The Pomorian Beehive Tomb lies to the right of the Pomorie - Burgas road. It impresses with its architectural design and it is the only one of its kind on the Balkan Peninsula. According to some people the tomb served as a mausoleum of a wealthy family from Anchialus. Some of the finds discovered there can be seen in the History Museum. It was declared an architectural-construction monument of culture by virtue of publication in State Gazette, issue No 35 of 1965.

Съвременният град Поморие / The modern town of Pomorie

Поморие е популярна туристическа дестинация и предлага на своите гости разнообразни възможности за настаняване. Заведенията и ресторантите в града също са многобройни.

Заради лечебните свойства на калта Поморие е популярен балнео и СПА курорт, посещаван през летните и зимните месеци. В близост са още Несебър и Созопол,

прочути с археологическите си находки и древна история. Наблизо е и курортът Слънчев бряг, който предлага денонощни забавления.

Pomorie is a popular tourist destination and it provides its guests with many accommodation opportunities. There are also plenty of venues and restaurants in the town.

Thanks to the medicinal qualities of its mud, Pomorie has become a popular balneological and SPA resort visited during winter and summer. Nesebar and Sozopol which are famous for their archaeological discoveries and ancient histories are not far away. Slanchev bryag Resort (Sunny Beach Resort) is also close to Pomorie. It provides various forms of entertainment 24 hours a day.

НЕСЕБЪР / NESEBAR

Град Несебър (с население 10 000 души) е разположен на 36 км североизточно от гр. Бургас, на брега на Черно море. В непосредствена близост до него е друг голям български курорт - Слънчев бряг.

The town of Nesebar (with a population of 10 000 people) is situated on the Black Sea Shore, 36 km northeast of Burgas. It is in close proximity to another big Bulgarian resort - Slanchev bryag (Sunny Beach).

Природа и климат / Climate and environment

Климатът в района на Несебър е умереноконтинентален. Средната юлска температура е +23.1°C, а средно януарската е +2°C. Максимумът на валежите е през месец септември, а за юли и август е характерно засушаване.

Nesebar Region has temperate continental climate. The average temperature in the month of July is +23.1°C, and the average temperature in January is +2°C. The month with most precipitation is September. July and August are characterised by dry

weather.

История / History

Градът е основан преди повече от 3200 години. Населен от траките в края на бронзовата епоха, те го нарекли Мелсамбрия, което означавало „град на Мелсас“ - вероятно името на основателя на селището.

След тях дорийците (древногръцко племе) пристигат в селището в края на VI в. пр. Хр. Под тяхно владение селището се разраства, изгражда се крепостна стена, появяват се жилищни квартали. В началото на I в. от н.е. градът става част от Римската империя. Тогава започват да го наричат Месемврия. Градът продължава да е важен икономически и културен център. След като Римската империя мести столицата си в Константинопол и християнството става официална религия, в Месемврия усилено започват да се строят християнски храмове. Градът става част от Първата българска държава през 812 г., когато българският владетел хан Крум го превзема. Славяните, които се заселват тук, започват да наричат града Несебър. Градът има важна роля по време на управлението на цар Калоян (1197-1207), Иван Асен II (1218 - 1241), Константин Тих (1257-1277).

Голям разцвет градът преживява при управлението на цар Иван Александър (1331 - 1371) - строят се много нови църкви, развива се културната и духовна дейност.

Несебър пада под османско владичество през 1453 г.

Днес старата и новата част на града са разделени от тесен провлак. Старият град е разположен на малък полуостров. Заради изключителното си културно и историческо богатство Несебър е обявен за музеен, туристически и курортен комплекс от международно значение. През 1983 г. ЮНЕСКО вписва Стария Несебър в Списъка на паметниците на Световното културно наследство.

Повече за историята и развитието на селището туристите могат да научат в

Археологическият музей, който се намира в началото на полуострова. Там са изложени находки, открити при археологически разкопки. Следите от минали исторически епохи са навсякъде. На територията на Стария град личи част от крепостната стена, която е обявена за архитектурно-строителен паметник на културата с национално значение. Има запазени голям брой църкви, като две от тях - „Свети Спас” и „Свети Стефан”, са превърнати в музейни обекти.

Голяма част от къщите в старата част са от епохата на Възраждането (XVIII-XIX в.). Интересна е архитектурата на къщата на Москояни, в която е разположена експозицията на *Етнографският музей* на града. В музея може да научите много за бита и културата на жителите на Несебър, показани са много предмети от бита и традиционни носии.

През лятото в *античния театър* на Стария Несебър се провеждат концерти и различни по вид събития. Зад него е и морската гара на Несебър, където през активния летен сезон често могат да бъдат видени круизни кораби, акостирали за посещение на града на ЮНЕСКО. Ако искате да усетите духа на Стария Несебър, можете да отседнете именно там - предлага се разнообразно по вид и цена настаняване - семейни хотели, частни квартири. В района има и множество ресторанти, предлагащи превъзходни морски ястия.

Освен че свързва стария и новия град, провлакът е любимо място за разходки на гостите и жителите на Несебър. От двете му страни, в близост до морето, има пешеходни алеи. Един от символите на града е и вятърната мелница, която се намира по средата на провлака.

The town was established more than 3200 years ago. Thracians settled there at the end of the Bronze Age. They called it Melsambria, which meant the town of Melsas - that was probably the name of the founder of the settlement.

They were succeeded by the Dorians (ancient Greek tribe) who came to the town at the end of the 6th century BC. Under their control the settlement expanded: a fortification wall was built, residential quarters emerged, etc. At the beginning of the 1st century AD the town became part of the Roman Empire. It was then when they started calling it Mesembria. The town continued to be an important economic and cultural centre. After the capital of the Roman Empire moved to Constantinople and Christianity became the official religion, there was a building boom of Christian temples on the territory of Mesembria. The town became part of the First Bulgarian Empire in 812 when Bulgarian ruler Khan Krum conquered it. The Slavs who settled there started calling it Nesebar. The town played a crucial role during the reigns of Tsars Kaloyan (1197-1207), Ivan Asen II (1218 - 1241), and Konstantine Tikh (1257-1277).

The town flourished under the rule of Tsar Ivan Alexander (1331 - 1371) - many new churches were built, culture and religion developed.

Nesebar was conquered by the Ottomans in 1453.

Today the old and the new part of the town are connected by a narrow isthmus. The old town lies on a small peninsula. Because of its exceptional cultural and historical value Nesebar was declared a museum, tourist, and resort complex of international

importance by virtue of Ordinance No 243 of the Council of Ministers of 18 July 1956. In 1983 Old Nesebar was included in the List of World Cultural Heritage Sites of UNESCO.

Tourists can get more information about the history and the development of the town at the Archaeological Museum which is located at the very beginning of the peninsula. It exhibits finds discovered during archaeological excavations. The traces of past historical periods are everywhere. Part of the fortification wall can be seen in the Old Town. It was declared an architectural-construction monument of culture of national importance by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964. A number of churches have been preserved and two of them - St. Spas Church and St. Stefan Church, have been transformed into museums.

Many of the houses in the Old Town were built during the Bulgarian Revival Period (18th - 19th centuries). The architectural design of Moskoyani House, where the exhibition of the Ethnographic Museum of Nesebar is housed, is interesting. Visitors can learn many things about the life and the culture of the people of Nesebar. Various everyday objects and traditional costumes are displayed there.

Various events and concerts are held at the ancient theatre in Old Nesebar in the summer. Behind it lies the Nesebar Port where during the active summer season one can often see cruise ships which have stopped by the UNESCO town. Visitors who want to capture the spirit of the town can stay in Old Nesebar - there are many accommodation opportunities that vary in type and price - family hotels, private rental rooms, etc. There are numerous restaurants in the vicinity that serve delicious sea food.

Apart from the fact that it functions as a connection between the old and the new parts of the town, the isthmus is also a preferred place for strolls of the guests and the citizens of Nesebar. There are pedestrian alleys on both sides of the isthmus, close to the sea. The wind-mill that stands in the middle of the isthmus is another symbol of the town.

Археологически музей Несебър / Archeology Museum Nesebar

Музеят в Несебър е една от най-посещаваните забележителности на града. Тук е съхранена хилядолетната история на града и е представена по един модерен и атрактивен за посетителите начин.

През 1956 г. в църквата „Свети Йоан Кръстител“ в Стария Несебър е уредена първата експозиция на археологическия музей. От 1994 г. музеят се помещава в сградата, в която се намира и днес.

Посещението на музея започва с фоайето, където е изложено удостоверението за вписването на Стария Несебър в Списъка на паметниците на световното културно наследство на ЮНЕСКО на 9 декември 1983 г.

Музеят има четири зали, които хронологично проследяват развитието на града през различните исторически епохи.

Първата зала е наречена „Месамбрия и траките“ и в нея са изложени останки от бита на древните траки - керамични съдове с релефни орнаменти от IX - VI в. пр.Хр., находки от каменни котви, датиращи се от XII - IX в. пр.Хр. В залата е изложен и декрет от III в. пр.Хр. в чест на тракийския династ Садала. Сред експонатите е и сребърно съкровище от монети - тетрадрахми, а също и надгробна плоча от II в. н.е.

Във втората зала на музея - „Понтийският полис Месамбрия“ - са изложени откритите в некропола на Месамбрия четири много редки хидрии (бронзови съдове). Те са били използвани за погребални урни, а под вертикалните им дръжки е изобразен сюжет от гръцката митология. Посетителите могат да видят още част от статуя на бог Аполон, торса от статуя на бог Херакъл, статуя на богинята на щастието Тюхе, датираща се от IV век пр.Хр. и др. Сред експонатите са и златни накити - обеци, пръстени, огърлици, от III и II в. пр.Хр., открити между погребалните дарове в гробниците. В акваторията около Стария Несебър и на самия полуостров е открита вносна керамика - релефни купички, киликси, аскоси и др., които са свидетелство за добрите търговски връзки на Месамбрия през VI - II в. пр.Хр.

В третата зала на музея е експониран мраморният пиедестал за бронзовата статуя на император Клавдий. Залата е наречена „Месемврия в пределите на Рим, Византия и България“. През 395 г., при разделянето на Римската империя, Месемврия остава в източната част и се превръща в град с важно икономическо и културно влияние. През VII в. градът става важна крепост на Византия срещу новата българската държава. Градът е превзет от българския владетел хан Крум през 812 г. и тогава става част от Първата българска държава. От този период са изложените в музея керамични съдове със сив цвят на глината. Показана е и колекцията от амфори и белоглинени глазирани съдове, даващи информация за търговските връзки на Несебър с Константинопол и други търговски центрове през IX - XII век. Най-големия си разцвет Несебър преживява при управлението на българските царе Иван Асен II (1218 г. - 1241 г.), Тодор Светослав (1300 г. - 1322 г.) и особено при Иван Александър (1331 г. - 1371 г.). Средновековните църкви са най-голямото доказателство за възхода на Несебър през XIII - XIV век. В тази зала е изложена надгробната плоча на византийската принцеса Матаиса Кантакузина Палеологина, починала през 1441 г.

В археологическия музей на Несебър специална зала е посветена на иконното изкуство. След падането на България под османско владичество (XIV в.) в Несебър се формира местна иконописна школа, която достига своя връх на развитие през XVI - XVII век. До днес са запазени около 250 икони, създадени от местни зографи и украсявали десетките църкви на града. Най-старите образци на несебърската школа са от XIII век. Оттогава датират иконите „Св. Николай“ и

“Св. Богородица - владетелка на живота”.

От музея могат да бъдат закупени книги, специализирана литература, пътеводители, картички на всички музейни обекти в града и сувенири.

The Museum in Nesebar is one of the most visited attractions in the town. It preserves the millennial history of the town and presents it to tourists in a modern and attractive way.

The first exhibition of the archaeological museum was set up in 1956 in the Church of St. John the Baptist in Old Nesebar. Since 1994 the museum has been housed in the building where it is now.

The tour around the museum starts from the lobby where the certificate for the inclusion of Old Nesebar in the List of World Cultural Heritage Sites of UNESCO on 9 December 1983 is displayed.

The museum has four exhibition halls chronologically following the development of the town through the different historical periods.

The first hall is called Mesembria and the Thracians. The visitors can see remains of items from the everyday life of ancient Thracians, such as pottery vessels embossed with ornaments from the 9th - 6th centuries BC, finds of stone anchors dating back to the 12th - 11th centuries BC, etc. A 3rd century BC decree is also shown in this hall. It is in honour of Thracian dynast Sadalas. A silver coin treasure consisting of tetradrachmas and a 2nd century AD tombstone can also be found among the exhibits in this hall.

The second hall of the museum called Mesembria - the Pontic Polis displays four extremely rare hydriai (bronze vessels) discovered in the necropolis of Mesembria. They were used as funeral urns and depicted scenes from the Greek mythology below their vertical handles. Visitors will also be able to see part of a statue of god Apollo, the torso of a statue of Heracles, a statue of Tyche, goddess of good fortune, that date back to the 4th century BC, etc. Other exhibits include gold adornments, such as earrings, rings, and necklaces from the 3rd and the 2nd centuries BC. They were discovered among the funeral gifts in the tombs. Foreign ceramics, such as relief bowls, kylixes, askoi, etc., providing evidence of the good trade relations Mesembria had in the 6th - 2nd centuries BC were discovered in the water area around Old Nesebar and on the peninsula itself.

The marble pedestal of the bronze statue of Emperor Claudius is displayed in the third exhibition hall of the museum. The hall is called Mesembria on the territory of Rome, Byzantium and Bulgaria. In 395 when the Roman Empire split, Mesembria remained in its eastern part to become an influential economic and cultural centre. During the 7th century the town was an important Byzantine stronghold against the new Bulgarian state. The town was conquered in 812 by Bulgarian ruler Khan Krum and was annexed to the territory of the First Bulgarian Empire. The grey-clay pottery vessels exhibited in the museum are from this period. There is also a collection of amphorae and white-clay glazed vessels that provides information about the trade relations Nesebar had with Constantinople and other trade centres in the 9th - 12th centuries. Nesebar had its heyday during the reign of Bulgarian Tsars Ivan Asen II

(1218 - 1241) and Theodore Svetoslav (1300 - 1322), and especially under Tsar Ivan Alexander (1331 - 1371). The medieval churches are the most solid evidence of the progress of Nesebar in the 13th - 14th centuries. In this hall visitors will find the tombstone of Byzantine Princess Mataisa Kantakouzene Palaiologina who died in 1441.

There is a special hall in the Archaeological Museum of Nesebar dedicated to iconic art. After Bulgaria was conquered by the Ottomans (14th century) a local icon-painting school was founded in Nesebar. Its zenith was in the 16th - 17th centuries. Around 250 icons painted by local icon-painters that used to hang in the scores of churches in the town have survived to this day. The oldest examples of the work of the Nesebar School date back to the 13th century. The icons of St. Nicholas and the Virgin Mary - Ruler of Life are from this period.

Books, specialized literature, guidebooks, cards of all museum sites in town, and souvenirs are sold at the museum.

Архитектурно-историческият резерват град Несебър / Nesebar Architectural-Historical Reserve

Архитектурно-историческият резерват Несебър се намира в Стария град и представлява полуостров, дълъг около 850 м. и широк 350 м.

По време на цялото си съществуване градът винаги е бил ограждан от крепостни стени, останки от които са запазени и до днес. Първите крепостни стени са построени от траките през VIII в. пр. Хр., след това през V в. пр. Хр. гръцките колонизатори също строят крепостни съоръжения. След като римляните завладяват Месемврия, също използват крепостните стени. Периодът, през който Месемврия е под управлението на Византийската империя, е време на активна строителна дейност (V в. н. е.). От този период е най-добре запазена крепостната стена около градската порта. По време на ранновизантийската епоха

е издигната крепостна стена и на югозападния бряг, която е запазена и до днес. В близост до църквата „Св. Стефан“ се намира недостроената църква „Свети Йоан Алитургетус“ от XIV в. Храмът е пострадал сериозно от земетресение през 1913 г., а днес е обект със свободен достъп. През 1964 г. получава статут на архитектурно-строителен паметник на културата с национално значение.

Храмът „Свети Спас“ също е превърнат в музей. Построен е през 1609 г. със средствата на богат несебърски гражданин. Незнаен майстор я изографисва през XVII век. В пода ѝ дълги години е била пазена надгробната плоча на византийската принцеса Матаиса Кантакузина Палеологина, която сега е изложена в Археологическия музей в Несебър. Храмът е обявен за архитектурно-строителен паметник на културата с национално значение .

В центъра на Стария Несебър се намира един от най-добре запазените храмове от Средновековието - църквата „Христос Пантократор“. Храмът е строен през XIII - XIV в. и има правоъгълна форма. От 1964 г. е обявен е за архитектурно-строителен паметник на културата с национално значение. Разхождайки се из Несебър, туристите могат да видят и останки от ранновизантийски терми (бани). Баните са строени през VI в., а до края на VIII в. са били използвани според основното си предназначение, след което са преустроени и се използват за жилищни и стопански нужди. В непосредствена близост до тях се намира друга църква - „Света Параскева“. Строена е през XIII - XIV в. и има изключително интересна архитектура. Обявена е за архитектурно-строителен паметник на културата

Централната църква на някогашна Месемврия носи името на Св. София, така както е било и в столицата на Византия Константинопол. Наричана е още Старата митрополия. Дължината на храма е 25,50 метра, отвътре е бил измазан с хоросан и стенописан, а целият под е бил покрит с мозайка от малки разноцветни камъчета. Базиликата е била изградена в края на V и началото на VI век. Сегашния си вид тя е придобила в началото на IX век. Обявена е за архитектурно-строителен паметник на културата с национално значение .

В близост до нея при разкопки през 1968 г. е открита църквата „Свети Димитър“, от която са запазени стълбовете, поддържали купола на храма.

Според различни предания в Несебър е имало около 40 църкви, а днес има данни за 23 от тях. Освен църквите, превърнати в музейни обекти, в Стария град могат да бъдат видени още няколко реставрирани и в добро състояние храма. „Свети Йоан Кръстител“ е построена през X век. В нея има запазен ктиторски портрет от XIVв.. Храмът „Свети Архангели Михаил и Гавраил“ е с богата външна украса.

Nesebar Architectural-Historical Reserve is located in the Old Town and takes the form of an 850 m long and 350 m wide peninsula. The Old Town was declared an architectural-historical reserve of national importance by virtue of Ordinance No 243 of the Council of Ministers of 18 July 1956.

In 1983 Old Nesebar was included in the List of World Cultural Heritage Sites of UNESCO.

Nesebar is one of the most ancient towns in Europe, founded 3200 years ago. During

Antiquity the town was called Mesembria, in the Middle Ages it was known as Mesemvria, and it was later renamed to Nesebar. Numerous archaeological finds provide evidence of the centuries-old history of Old Nesebar. Many of them can be seen at the Archaeological Museum which is located at the very beginning of the peninsula. The different museum halls provide information about the town's existence under the control of the Thracians, the Roman Empire, the Byzantine Empire, and the Bulgarian State.

Ever since it was founded, the town has always been surrounded by fortification walls, some remains of which have survived to this day. The first fortification walls were built by the Thracians in the 8th century BC. Later, in the 5th century BC, the Greek colonisers also constructed fortification facilities. After Romans conquered Mesembria, they used the fortification walls as well. The period, over which Mesemvria was under the rule of the Byzantine Empire, was characterised by a construction boom (5th century AD). The wall by the town's gate is the best preserved example of a fortification wall from this period. During the early Byzantine period a fortification wall was built on the southwestern shore as well. It has survived until the present day.

After the capital of the Roman Empire moved to Constantinople and Christianity became the official religion, there was a boom of Christian temples built on the territory of Mesemvria.

St. Stefan Church, also known as the New Metropolia, dates back to the period 11th - 13th centuries. It has the design of a basilica with a nave and two aisles made of stone blocks and bricks. The church was decorated in 1599. More than 1000 figures in 258 compositions are painted therein. The church preserves an original-style painted iconostasis from the end of the 16th century and a fretted bishop's throne and pulpit from the end of the 18th century. The church is not a functioning one. It was converted into a museum. It was declared an architectural-construction monument by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964. It is located near the Amphitheatre in Nesebar.

The unfinished 14th century Church of St. John Aliturgetus is located in close proximity to it. In 1913 the temple was severely damaged by an earthquake and is now a free access site. In 1964 it was declared an architectural-construction monument of culture of national importance.

The Church of Christ Pantocrator, one of the best preserved medieval temples, is situated in the centre of Old Nesebar. The temple was built in the 13th - 14th centuries and has a rectangular shape. It was declared an architectural-construction monument of culture of national importance by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964.

St. Spas Temple is another church which was transformed into a museum. It was constructed in 1609 with funding provided by a wealthy citizen of Nesebar. It was decorated by an unknown master in the 17th century. The tombstone of Byzantine Princess Mataisa Kantakouzene Palaiologina was kept in its floor for many years. The tombstone is now exhibited in the Archaeological Museum of Nesebar. The temple was declared an architectural-construction monument of culture of national

importance by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964.

If tourists take a walk around Nesebar, they can see the remains of thermal baths from the early Byzantine period. They were built in the 6th century and were used as baths until the end of the 8th century when they were reconstructed to become residential and farming buildings. The Church of St. Paraskevi is located nearby. It was built in the 13th - 14th centuries and has extremely interesting architectural design. It was declared an architectural-construction monument of culture by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964.

The main church of ancient Mesembria was called St. Sofia, just like the main temple of Constantinople, the capital of the Byzantine Empire. It is also called the Old Metropolia. The temple is 25.50 m long. It used to be mortared, its walls were painted, and its entire floor was covered with a mosaic made of small multicoloured rocks. The basilica was built at the end of the 5th and the beginning of the 6th centuries. It got its present shape at the beginning of the 9th century. It was declared an architectural-construction monument of culture of national importance by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964.

The Church of St. Demetrius was discovered in 1968 during excavations which took place nearby St. Sofia Church. What survived from it are the columns that supported its dome.

According to some legends there used to be around 40 churches in Nesebar. Today there is information about 23 of them. Apart from the churches that have been transformed into museums, several other restored and well preserved temples can be seen in the Old Town. The Church of St. John the Baptist was constructed in the 10th century. It keeps a portrait of the church-donor that dates back to the 14th century. It was declared an architectural-construction monument of culture of national importance by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964. Archangels Michael and Gabriel Temple has richly decorated exterior. It was declared an architectural-construction monument of culture by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964. The remains of the Basilica of Madonna Eleusa lie on the northern shore of the peninsula. It was built in the 6th century and according to historical sources was part of a monastery complex. Nowadays the church is restored and partially preserved. It was declared an architectural-construction monument of culture by virtue of publication in State Gazette, issue No 41 of 1964.

Apart from the Archaeological Museum, the Ethnographic Museum of Nesebar is also located on the peninsula. Its exhibition is displayed at Moskoyani House which was built during the Bulgarian Revival Period. The house is a typical representative of the Nesebar residential architecture. It was built in 1804 and was owned by a wealthy merchant from Nesebar. The museum shows objects and items used in the everyday life and crafts of the people of Nesebar, as well as traditional local costumes.

Project funded by
EUROPEAN UNION

Съвременният град Несебър / The modern town of Nessebar

Новата част на Несебър също предлага разнообразни възможности за настаняване. Там се намират и сградите на администрацията и други институции. Северният и южният плаж на Несебър се намират от страната на новата част на града. Плаж има и в Стария Несебър, но той не е голям. Търсещите повече адреналин и развлечение могат да направят обиколка над Несебър с хеликоптер, по плажовете се предлагат още разходки с лодки, разнообразни водни спортове. Заведенията в града са изключително разнообразни като категория и цени. Романтичните

натури предпочитат ресторантите в Стария град, а младите хора търсят забавления в новата част на града и в близкия курорт Слънчев бряг. През лятото между двата курорта и други дестинации в района има удобен градски транспорт. В близост са още курортите Свети Влас, Елените и Равда. Празника си град Несебър отбелязва на 15 август. Денят на града е съпроводен с множество събития - изложби, концерти на няколко сцени, религиозно шествие (15 август е Денят на Голяма Богородица).

Новата част на Несебър също предлага разнообразни възможности за настаняване. Там се намират и сградите на администрацията и други институции. Северният и южният плаж на Несебър се намират от страната на новата част на града. Плаж има и в Стария Несебър, но той не е голям. Търсещите повече адреналин и развлечение могат да направят обиколка над Несебър с хеликоптер, по плажовете се предлагат още разходки с лодки, разнообразни водни спортове. Заведенията в града са изключително разнообразни като категория и цени. Романтичните натури предпочитат ресторантите в Стария град, а младите хора търсят забавления в новата част на града и в близкия курорт Слънчев бряг.

През лятото между двата курорта и други дестинации в района има удобен градски транспорт. В близост са още курортите Свети Влас, Елените и Равда. Празника си град Несебър отбелязва на 15 август. Денят на града е съпроводен с множество събития - изложби, концерти на няколко сцени, религиозно шествие (15 август е Денят на Голяма Богородица).

СОЗОПОЛ / SOZOPOL

Град Созопол е разположен на живописен полуостров в южната част на Бургаския залив, на около 35 км от Бургас. Градът е с население около 5000 души. Той е един от най-старите градове по българското Черноморие и един от най-популярните морски курорти в страната. Красивият Стар град и романтичната му

атмосфера привличат много туристи от цял свят.

The city of Sozopol is located on a scenic bay along the southern Bulgarian coast, about 35 km south of Burgas.

The city, which has a population of 5 000, is one of the oldest on the Bulgarian Black Sea Coast and one of the country's most popular seaside resorts. The romantic atmosphere of the city's beautiful old town attracts visitors from all over the world.

Климат / Climate

Климатът в Созопол е по средата между влажния субтропичен климат и средиземноморския, със сравнително топли, но ветровити зими със средноянуарска температура $+6^{\circ}\text{C}$ и дълги, топли лета със средноюлска температура $+27^{\circ}\text{C}$.

The climate in Sozopol is midway between the humid subtropical climate and the Mediterranean, with relatively warm but windy winters with an average January temperature of $+6^{\circ}\text{C}$ and long, warm summers with an average of $+27^{\circ}\text{C}$.

История / History

Археологическите проучвания доказват повече от 7 хилядолетия културна традиция. Първите селища в Созополския залив възникват в епохата на неолита в края на 6-ото хилядолетие пр.Хр. В 610 г. пр.Хр. преселници от малоазийския град Милет основават на Созополския полуостров град-държава, наречена Аполония. Още в първите векове на съществуването си Аполония претърпява забележителен разцвет. През V век били издигнати здрави крепостни стени и монументални обществени сгради. Античните автори споменават храма на Аполон Лечител с колосалната, висока 13 метра статуя на бога. През 72 г. пр.Хр. Аполония е завладяна от легионите на римския полководец Марк Лукул. Градът е опожарен и разграбен и прочутата статуя на бог Аполон е отнесена в Рим като военен трофей.

През I век сл.Хр. градът е възстановен, а след превръщането на Тракия в римска провинция градът продължава да съществува като пристанищен център. След приемането на християнството за официална религия градът е наречен Созополис, в съответствие с новите християнски догми.

През V - VI век Созопол е опасан с нови крепостни стени, запазени днес в руини, които могат да се видят в южната и югоизточната част на полуострова. За първи път градът влиза в границите на България, когато е превзет от войските на хан Крум през 812 г. Средновековният Созопол е епископски център с повече от 20 църкви и 5 манастира. От средновековната архитектура до днес са запазени руините на манастирския комплекс на остров Св. Иван - X - XVII век, базиликата в центъра на Стария град и част от манастира „Св. Апостоли” на нос Скамний в североизточната част на Стария град.

От 1974 г. Старият град на Созопол е обявен за музей. Около 180 жилищни сгради от средата на XVIII и началото на XIX в. оформят облика на резервата. Къщите в Стария град са изградени от камък и дърво и принадлежат към т.н. черноморски архитектурен тип къщи. Сред по-известните са: Къща на Мариета Стефанова, Къща на Креаноолу, Къща на Тодор Загоров, Къща на Куртиди, Къща на Димитри Ласкаридис и други.

За туристите интересни обекти за посещение са Археологическият музей и Художествената галерия. През 2010 г. при археологически разкопки на близкия остров Св. Иван бяха открити мощите на св. Йоан Кръстител. Днес ценната реликва се пази в храм „Св. св. Кирил и Методий” в града и привлича поклонници от цял свят. Старинният Созопол с мощите на Йоан Кръстител бе победителят в класацията "Чудесата на България" през 2011г.

Archeological research indicates that the city has a cultural tradition that is some 7,000 years old. The first settlement grew up on the Sozopol bay during the Neolithic Era, some 6,000 years BCE. In 610 BC, the inhabitants of Milet, a city in Asia Minor, made the Sozopol peninsula their city-state and called it Apollonia. The city-state enjoyed rapid growth during the first centuries of its existence. In the 5th century BC, massive fortress walls were constructed to protect its monumental public buildings. Ancient writers describe The Temple of Apollo the Healer as colossal, housing a 13-meter high statue of the god. In 72 BC, Apollonia was conquered by Roman legions commanded by Marcus Lucullus, who razed and plundered the city. The legendary statue of Apollo was removed to Rome as spoils of war.

During the 1st century, the city was rebuilt, and when Thrace became a Roman province Sozopol continued to function as an administrative maritime center. When Christianity was accepted as the official state religion, Apollonia was rechristened Sozopolis, in keeping with the new Christian dogma.

In the 5th century, the city was again fortified by new protective walls, remnants of which remain to the present day and can be seen at the southeastern end of the peninsula. The city was first incorporated into Bulgaria when the army of Khan Krum occupied it in 812. Sozopol became an important diocese, with more than 20 Orthodox churches and 5 monasteries. Remains of the Saint Ivan (Saint John)

monastery complex dating from the X-XII century are still preserved, as are the medieval basilica in the city center and part of the Holy Apostles Monastery on Skamniy (Rocky) Point in the northeastern part of the Old Town.

Sozopol's Old Town was declared a museum-reserve from 1974. The reserve includes more than 180 residences, constructed from the middle of the 18th century to the beginning of the 19th century. Houses in the Old Town are built of stone and wood and conform to the so-called Black Sea school of architecture. The best known are The Marieta Stefanova House, The Kreanoolu House, The Todor Zagorov House, The Kurtidi House, and The Dimitri Laskaridis House, among others.

Two of Sozopol's most attractive tourist destinations are the city's archeological museum and art gallery. In 2010, during archeological excavations of the nearby Saint Ivan (Saint John's) Island, researchers unearthed holy relics of Saint John the Baptist. Today these invaluable relics are in the care of authorities at The St. Cyril and St. Methodius Church and attract pilgrims from all over the world. Old Sozopol and the relics of Saint John the Baptist were voted the most important of "Bulgaria's Wonders" in 2011.

Археологически музей Созопол / Archeological Museum Sozopol

Археологическият музей на Созопол е разположен в старата част на града. Музеят се помещава в сградата на храма „Св. св. Кирил и Методий“, както и в няколко зали, предоставени от културния център на град Созопол.

Археологическият музей представя историята и хилядолетната културна традиция на град Созопол от края на VI хил. пр. Хр. до XVII век сл. Хр. Най-забележителни са колекциите от каменни и оловни котви и щикове - II- I хил. пр.Хр., древногръцки рисувани вази - VI - V в.пр.Хр. и антични и средновековни амфори - VI в. пр.Хр. - XIV в. сл.Хр.

Музеят е структуриран в две направления: археология (V хилядолетие пр.Хр. - XVII в. сл.Хр.) и християнско изкуство (XVII-XIX век).

В Археологическия музей може да бъде видяно алабастровото ковчеже, в което векове са били съхранявани мощите на св. Йоан Предтеча, и малката кутийка с надпис на гръцки език, която разказва за пътя на мощите до Остров Свети Иван. Мощите на светеца бяха открити при археологически разкопки на близкия Остров Св. Иван през лятото на 2010 г. Днес ценната реликва често гостува в други градове, а когато е в Созопол, може да бъде видяна в храм „Св. св. Кирил и Методий” в града.

Старинен Созопол с мощите на св. Йоан Кръстител бе победителят в класацията "Чудесата на България", проведена през 2011 г.

The Archaeological Museum in Sozopol is located in the old part of the town. It is housed in the building of the St. Cyril and St. Methodius Temple, as well as in several halls provided by the Cultural Centre of Sozopol.

The Archaeological Museum reveals the history and the millennial cultural traditions of the town of Sozopol from the end of the 6th millennium BC to the 17th century AD. The most impressive are the collections of stone and lead anchors and bayonets - 2nd - 1st millennia BC, the ancient Greek painted vases - 6th - 5th centuries BC, and the antique and medieval amphorae - 6th century BC - 14th century AD.

The museum is divided into two sections: archaeology (5th millennium BC - 17th century AD) and Christian art (17th - 19th centuries).

Visitors of the Archaeological Museum can see the alabaster casket containing for centuries the relics of John the Baptist and a small box with a Greek inscription talking about the journey of the relics to St. Ivan Island.

The saint's relics were discovered during archaeological excavations on the nearby St. Ivan Island in the summer of 2010. Today the valuable relic is often displayed in other towns, but when in Sozopol it can be seen in St. Cyril and St. Methodius Temple. Ancient Sozopol and the relics of John the Baptist topped the Wonders of Bulgaria Ranking conducted in 2011.

Остров Свети Иван / St. Ivan Island

Остров Свети Иван е най-големият черноморски остров в акваторията на България. Площта му е 660 дка, а най-високата му точка е на 33 метра над морето. Намира се на километър от Созопол.

Островът е природен и археологически резерват. На острова има фар, който насочва плавателните съдове към Бургаския залив.

Островът е бил свято място за древните траки, които направили тук свое свetišще през VII в. пр.Хр. През ранното средновековие тук е бил построен голям манастир, който през 1308 г. получава статут на царски. В средата на XV в. манастирът е разрушен, а само след няколко години отново е възстановен. През 1629 година османците го унищожават отново, за да не послужи като убежище на пиратите, върлуващи във водите на Черно море.

Остров Св. Иван е обект на непрекъснати археологически проучвания. През 2010 г. тук бяха открити мощи на св. Йоан Кръстител, които днес са изложени за поклонение в храма „Св. св. Кирил и Методий“ в гр. Созопол.

До острова няма организирани туристически посещения. Той обаче е достъпен за туристи. До него може да се стигне с лодка от созополското пристанище.

Островът е дом и на много птици. На Св. Иван и на близкия остров Св. Петър са регистрирани над 70 вида птици. Тук се намира и най-голямата колония в България на сребриста чайка (*Larus argentatus*).

The island St. Ivan is the largest Black Sea island on the water territory of Bulgaria. Its area is 660 dca, and its highest point is 33 meters above sea level. It is located at a distance of one kilometer from Sozopol.

The island is a natural and archaeological reservation. There is a lighthouse on the island, which guides the vessels to the Burgas Bay.

It used to be a sacred place for the ancient Thracians, who built here their sanctuary there in the 7th century BC. In the early Middle Ages, a large monastery was built here, which in 1308 was given the status of imperial monastery. In the middle of the 15th century the monastery was demolished, only to be rebuilt a few years later. In 1629 the Ottoman Turks demolished it again, to make sure it wouldn't serve as a shelter for the pirates, hunting in the Black Sea waters.

The island St. Ivan is subject to ongoing archaeological researches. In 2010 the relics of St John the Baptist were found here, and nowadays they can be seen and worshipped in the temple of St. Cyril and St. Methodius in Sozopol.

There are no organized tourist visits to the island. However, it is accessible for tourists. It can be reached by boat from the Sozopol Bay.

The island is home to many bird species. Over 70 bird species have been registered near the islands of St. Ivan and St. Peter. The island is also inhabited by the largest colony of European Herring Gull (*Larus argentatus*) in Bulgaria.

Фестивал на изкуствата Аполония / The Sozopol Apollonia Festival

Празниците на изкуствата „Аполония“ е голям български фестивал, който се провежда ежегодно в края на лятото в морския град Созопол. Негов основен организатор е Фондацията за изкуство „Аполония“, създадена през 1991 г. Първото издание на фестивала на изкуствата се провежда през 1984 г. Продължителността му е 10 дни, като през това време могат да бъдат видени над 70 събития - театрални представления, концерти на открито, камерни и джаз концерти, прожекции на филми. В Художествената галерия в Стария град се организират изложби и литературни вечери като част от събитието. Провеждат се майсторски класове по различни специалности - пеене, пиано, джаз импровизации, театрални школи. Във всички категории винаги присъства и детското творчество.

На „Аполония“ гостуват български и чуждестранни изпълнители и състави от световна класа. Театралната програма предоставя възможност на любителите на театъра да видят селекция от най-новите и най-добри спектакли.

От създаването си фестивалът е представил в Созопол изложби на повече от 150 именити български художници и фотографи, организирал е литературни вечери на десетки автори - поети и писатели от различни поколения.

Всяка година програмата на Празниците на изкуствата включва и панорама на българското документално и игрално кино. Голяма част от филмите са премиери

The Apollonia Arts Festival is a major Bulgarian event held every year at the end of the summer in the seaside city of Sozopol. The festival's major sponsor is the Apollonia Art Foundation, founded in 1991.

The festival was first held in 1984. It lasts for 10 days, during which time visitors may enjoy over 70 events - plays, open-air concerts, chamber music and jazz concerts, and films. The art gallery in Sozopol's Old Town organizes exhibits and literary

evenings as part of the festival. There are also master classes in various disciplines - singing, piano, jazz sessions, and acting. There are activities and performances for children at all of the events.

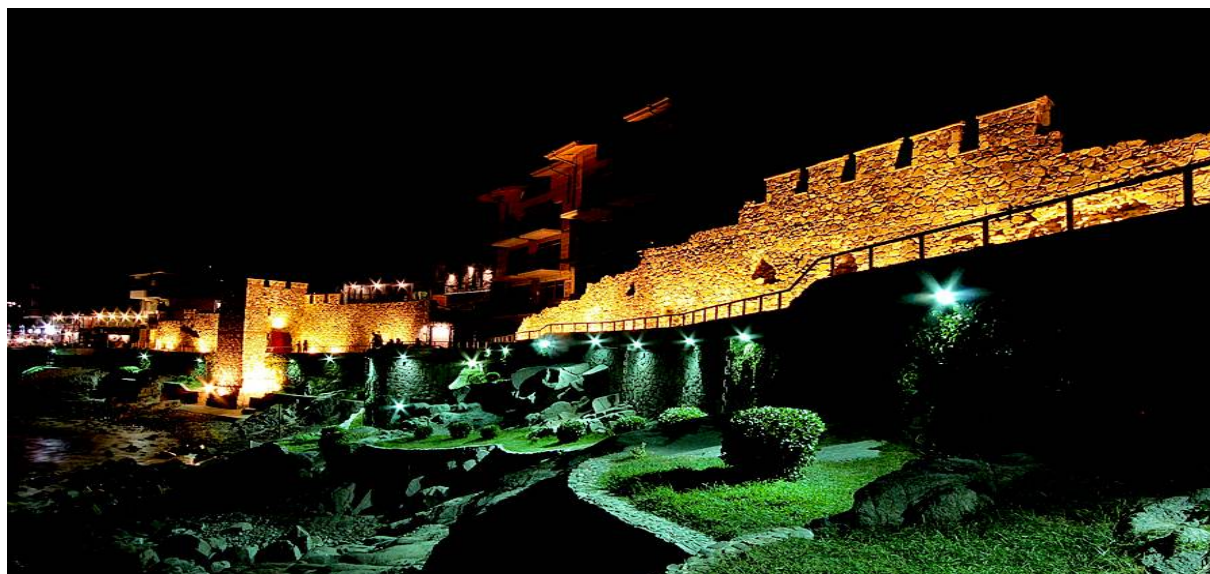
Performers at the festival are both Bulgarian and international, and include world-famous individuals and groups. The schedule of dramatic performances affords visitors the opportunity to see a selection of contemporary and classical plays.

The artists who exhibit at Apollonia are among Bulgaria's most highly acclaimed painters and photographers, and dozens of Bulgarian poets and writers of all ages take part in the festival's literary evenings.

Every year the festival includes a panorama of Bulgarian film, including documentary films.

Many of these films are premiered at the festival.

Архитектурен и археологически резерват - Старинен Созопол / Architectural and Archaeological Reservation "Antique Sozopol"

От 7 септември 1974 г. старият град на Созопол е обявен за архитектурен и археологически резерват „Старинен Созопол“. Той обхваща над 180 възрожденски созополски къщи, строени между средата на XVIII и началото на XIX век, част от които са обявени за паметници на културата. В границите на резервата се намират още средновековната църква при манастира "Св. Апостоли", Художествената галерия, Етнографската сбирка, църквата "Св. Богородица", християнски средновековен комплекс, музеят при крепостната стена, църквата "Св. св. Кирил и Методий".

Архитектурата на созополската къща е специфична, като в нея има елементи и от странджанската, и от старопланинската възрожденска къща. Градена е с каменни основи и кирпичени стени, облечени с външна дървена обшивка, която пази сградата от соления морски вятър. Покривът е покрит с турски керемиди.

Повечето стари созополски къщи са на два или три етажа, като първият е бил използван за стопански нужди и за съхранение на занаятчийски инструменти и на бъчви с вино.

Най-популярните созополски къщи са тази на Мариета Стефанова, която е построена върху средновековната крепостна стена; къщата на Курдилис, в която днес се помещава Етнографският музей; къщата на баба Кукулиса Хаджиниколова; къщата на Куртиди, известна още като Тракийския хан, в която може да се види впечатляваща дърворезба в една от стаите на втория етаж; къщата на Лина Псарианова; къщата на Креаноолу и др.

В Стария Созопол днес могат да се видят и реставрираните останки на южната крепостна стена с правоъгълна кула. Древният град е бил разположен на скалистия полуостров и е бил опасан от крепостни стени, които го пазели по море и по суша. Стените са били издигнати в началото на VI в. от н.е., като са престроявани и доизграждани многократно след това. Днес в комплекса може да се види също квадратен древен кладенец от IV - III в. пр.Хр., част от водопровода на древния град, датиран от V в. пр.Хр., ранно-византийско зърнохранилище, параклис от XIII-XIV в. и др.

На близкия остров Св. Иван през 2010 г. бяха открити мощи на Св. Йоан Кръстител. Ценната реликва днес се пази в храма „Св. св. Кирил и Методий“ и привлича хиляди поклонници от цял свят.

Старият Созопол бе обявен за победител в класацията „Чудесата на България“, проведена през 2011 г.

From 7th of September 1974 the old town of Sozopol was declared an architectural and archaeological reservation called “The Antique Sozopol”. It covers over 180 Sozopol houses of the Age of Revival, built between the middle of the 18th century and the beginning of the 19th century, part of which were declared monuments of culture. The medieval church at the monastery “St. Apostles”, the Art Gallery, the Ethnographic collection, the church “St. Mary”, the Christian medieval complex, the museum by the fortified wall, the church “St. Cyril and St. Methodius” keeping the relics of St. John the Baptist are situated within the reservation borders.

The architecture of the typical Sozopol houses are specific, containing elements of the typical Strandzha houses and Balkan Mountain houses of the Age of Revival. It was built on stone foundations and it has sun-dried brick walls, covered by an external wooden boarding, which protects the buildings from the salty sea breeze. The roof is covered by Turkish tiles. Most of the old Sozopol houses are two or three-stories high, as the first one was used for farm needs and for storing craftsmen tools and wine barrels.

The most popular Sozopol houses are: the house of Marieta Stefanova, which was built upon a medieval fortified wall; the house of Kurdilis, in which the Ethnographic museum is housed nowadays; the house of Baba Kukulisa Hadzhinikolova; the house of Kurtidi, also known as the Thracian Inn, in which you can see an impressive fretwork in one of the rooms on the second floor; the house of Lina Psarianova; the house of Kreanoolu, etc.

Project funded by
EUROPEAN UNION

SaBS
Sailing across the Black Sea

Nowadays in the Old Sozopol one can also see renovated remains of the south fortified wall with a rectangular tower. The ancient town was situated on the rocky peninsula and was encircled by sea and land. The walls were raised in the beginning of the 6th century AD, but they were reconstructed and rebuilt multiple times after that. Nowadays, a square wooden well of the 4th - 3rd century BC can be seen in the complex, as well as a part of the water-mains of the ancient town dating back to the 5th century BC, an early Byzantine grain warehouse, a chapel from the 13th - 14th century, etc.

The relics of St. John the Baptist has been found nearby on the island of St. John in 2010. This valuable relic is stored in the temple of “St. Cyril and St. Methodius” in the old town and attracts thousands of worshippers from around the whole world. The old Sozopol was declared a winner in the rating entitled “Bulgaria’s wonders”, conducted in 2011.

Съвременният Созопол / The modern town of Sozopol

Най-голямото културно събитие в Созопол е Празниците на изкуствата Аполония (1 - 10 септември).

В Созопол има два плажа - централен и Харманите, а недалеч са плажовете на къмпингите „Златна рибка” и „Каваците”. Градът се дели на стара и нова част. Старият град е предпочитан за романтични разходки заради калдъръмените си улички и старите къщи. В новата част на града са концентрирани много хотели и заведения за хранене и забавления.

Възможностите за настаняване са разнообразни - луксозни хотели, малки семейни хотелчета, къщи за гости, бунгала. В непосредствена близост до града са и няколко къмпинга: „Градина”, „Златна рибка”, „Каваци”, „Веселие” и „Смокиня”.

Ресторантите предлагат характерна черноморска българска кухня и разнообразни специалитети.

По плажовете може да се практикуват различни видове морски спортове - каране на джет, сърф, плажен волейбол, разходка с лодка, риболов.

Недалеч на юг се намира и резерват Ропотамо, обхващащ устието на едноименната река. Там се предлагат разходки с лодка по реката и наблюдение на интересни видове птици и растения.

The biggest cultural event in Sozopol is The Apollonia Festival (September 1-10).

Sozopol has two beaches - the central beach and the Harmani Beach, and two other beaches in the immediate vicinity - Zlatna Ribka Campground and Kavatsi Beach.

The city is divided into the Old Town and the modern section. The Old Town is justly renowned for its romantic atmosphere, thanks to its narrow cobbled streets and venerable old houses. Sozopol's modern section is filled with hotels, dining establishments, and other pleasant diversions. There are many kinds of accommodation available, from luxury hotels to small family hotels, from guest houses to bungalows. There are also quite a few campgrounds close at hand: Gradina, Zlatna Ribka, Kavatsi, Veselie and Smokinya. Sozopol's restaurants offer typical

Bulgarian Black Sea cuisine along with a variety of specialties.

Many sports activities are possible at the city's beaches, including jet skiing, surfing, beach volleyball, boating, and fishing.

The Ropotamo Nature Reserve is a short distance south of Sozopol, on the river of the same name. There visitors may take riverboat trips to view the region's rich assortment of birds and plant life.

ПРИМОРСКО / PRIMORSKO

Курорта Приморско е разположен на малък полуостров в югоизточната част на Черноморското крайбрежие. Намира се на 50 километра от Бургас, на 20 км от Созопол и на 450 километра от столицата София. Населението на града е 2800 души, а през летните месеци броят на хората се увеличава неколкостранно заради многобройните туристи, които избират Приморско за своята лятна почивка. Климатът тук е умереноконтинентален с черноморско и средиземноморско влияние, характерен с мека и къса зима и продължително лято. Средната юлска температура е 23-24° C.

Около Приморско са открити 4 светилища, 12 долмена и 10 могилни некрополи. Най-голям интерес сред туристите предизвиква светилището „Беглик таш“, което олицетворява култа към слънцето. Скалното светилище край Приморско е едно от най-големите открития за тракийската история на българското Южно Черноморие и Странджа. То е разположено в централната най-висока част на нос Беглик таш, с надморска височина 128 м и обхваща площ от около 6 дка. Най-добре проучена е централната му част, където върху голяма скална тераса, леко

издигната над околния терен, са разположени в кръг с диаметър 56 м отделни скални елементи от ритуалното пространство. Създадено е в средата на II хил. пр.Хр. и е разрушено в началото на IV в. сл.Хр.

Край Приморско е разположен резерватът „Ропотамо“. На територията на резервата се намират множество интересни и уникални природни обекти - лиманът на река Ропотамо, блатото Аркутино, лонгозни гори, които на тази географска ширина се срещат много рядко, различни скални феномени, мочурища, блата и други. Резерватът е част от по-голямата защитена зона „Рамсарско място Ропотамо“. Лиманът на река Ропотамо е една от основните туристически забележителности в резервата. Тук се предлагат атрактивни разходки с лодка по течението на реката.

Известен с чистата си природа и редките растения е резерватът „Аркутино“ или Мечешкото блато в община Приморско. Тук расте пясъчна лилия. Разполага с чиста и дълга плажна ивица.

Северно от Приморско, в зоната между лагуната Стамополу и плажната ивица, се намира един от най-добре запазените дюнни комплекси по Черноморието. Някои дюни достигат до височина 19 м и са изключителна гледка за посетителите. Това е природната забележителност „Пясъчни дюни-Перла“.

Град Приморско е предпочитана дестинация заради благоприятния климат, прекрасната си природа, историческите и културни паметници, гостоприемното местно население и различните атракции, които предлага. В района около града има 4 плажа - северен, централен, южен и „Перла“, които предлагат различни атракции - волейболно игрище, фитнес, водни ски, водни колела, сърф, разходки с лодки, скутери, както и детски съоръжения.

Настаняването в Приморско е доста разнообразно - от частни квартири, вили, семейни хотелчета до хотелски комплекси. Ресторантите в града предлагат традиционна българска кухня, рибни деликатеси, а в много от тях и жива музика.

The town of Primorsko is situated on a small peninsula in the southeastern part of the Black Sea coast. It is located 50 kilometers south from Burgas, 20 km from Sozopol and 450 kilometers from the capital city Sofia. The population of the town is 2800 people and in the summer season the number of people increases several times due to the numerous tourists, choosing Primorsko for their summer vacation. The climate in Primorsko is temperate-continental with Black Sea and Mediterranean influence, with mild, short winters and long summers. The average temperature in July is 23-24° C.

There are four sanctuaries found near Primorsko, as well as 12 dolmens and 10 mound necropolises. The most interesting for tourists is the sanctuary Beglik Tash, which embodies the cult of the sun. The rock sanctuary near Primorsko is one of the greatest discoveries of the Thracian civilization at the Southern Black Sea coast and Strandzha. It is located in the central highest part of Beglik Tash peak, with a height of 128 meters above sea level, and covers an area of about 6 decares. Its central part is best studied - there, on a large rock terrace, slightly elevated above the surrounding terrain, in a circle with diameter of 56 meters of the ritual space, are

laid separate rock elements. It was built in the middle of the second millennium BC and was demolished in the early fourth century AD. Ropotamo reserve is located near Primorsko. There are many interesting and unique natural sites on the reserve territory, such as the firth of the Ropotamo River, the Arkutino swamp, dense forests, which are very rare at this attitude, various rock formations, wetlands, marshlands, etc. The reserve is a part of the larger protected area Ramsarsko Place, Ropotamo. The firth of Ropotamo is one of the main tourist attractions in the reserve. The site also offers attractive boat trips along the river. The Arkutino reserve, also known as Mecheshko Blato (Bear's Swamp), in Primorsko municipality is famous for its pure nature and rare plants. The reserve is home to the sand lily and offers a clean and long coastline. North of Primorsko, in the area between the Stamopolu lagoon and the seashore is located one of the best - preserved dune complexes at the Black Sea shore. Some dunes reach up to 19 meters of height and are an exceptional view for visitors. This is the natural landmark Sand Dunes - Perla. The town of Primorsko is a preferred destination due to its favorable climate, its wonderful nature, its historical and cultural monuments, the hospitable people and the various attractions, offered in the town. There are 4 beaches near the town - north, central, southern and Perla, which offer various attractions - a volleyball playground, gym, water ski, pedal boats, surfing, boat trips, scooters and children's facilities.

There are many accommodation options in Primorsko - from private apartments, villas, family hotels and hotel complexes. The restaurants in the town serve traditional Bulgarian meals, fish dishes. Many of them offer live music.

Тракийско селище - обсерватория Беглик Таш / Thracian Sanctuary -Beglik Tash Observatory

Тракийското светилище Беглик Таш се намира в най-високата част на нос Беглик Таш (128 м надм. височина) край Приморско. Обхваща площ от 6 дка. Територията, на която е разположено, е горска, била е част от ловната резиденция на бившия комунистически държавен глава Тодор Живков (управлявал 1954 - 1989 г.). Именно поради тази причина едно от най-големите открития за тракийската история на Южното ни Черноморие и Странджа остава неизвестно за науката до 2003 г.

Входът на светилището е от югозапад. По скална пътека се стига до каменно „брачно ложе“. Два жертвени камъка ограждат ложето. В тях има издълбани дълбоки вани, свързани с улеи за преливане на ритуалните течности: вино, мляко, зехтин, дъждовна вода. Следва каменен трон, от който тръгват изсечени дълбоки улеи и кръстосващи се линии, събиращи се в голяма четириъгълна „шарапана“. Източната част на кръга се заема от три „менхири“ (големи заоблени камъни). На върха на най-високия от тях е изсечена „божествена стъпка“ с дължина 0,6 и ширина 0,34 м. Същата „божествена стъпка“ откриваме в срещуположната южна точка, в подножието на скалната тераса. Божествените стъпки маркират най-вътрешното свещено пространство, определено само за посветените да участват в мистериите.

Досега централната площадка на светилището е най-добре проучена. Тя е леко издигната над околния терен и в нея са разположени в кръг с диаметър 56 м скални елементи, които са служили за извършване на ритуали. Те са запазили естествения си характер, но са преместени и дооформени от човешка ръка с характерни сакрални символи и знаци.

Зад тях се виждат астрономически часовник, направен от 16 плоски кръгли камъни и огромен долмен, представящ „свещената пещера“, където Богинята-майка ражда сина си Бога-слънце, и „лабиринта“ - пътя на изпитанието.

При археологическите разкопки са намерени глинени съдове, каменни оръдия на труда и оръжия, кремъци, монети и др., които показват, че то е създадено в средата на II хил. преди Христа и е разрушено в началото на IV в. след Христа. Липсата на по-късно строителство върху него е запазила уникалните сакрални елементи в техния първоначален вид.

The Thracian sanctuary Beglik Tash is located in the highest part of cape Beglik Tash (128 meters above sea level), near Primorsko. It covers an area of 6 decares. It is located in a forest territory, which used to be part of the hunting residence of the former communist head of the state Todor Zhivkov (ruled 1954 - 1989). Therefore one of the greatest discoveries regarding the Thracian history on the southern Black Sea coast and Strandzha remained unknown to science until 2003.

The entrance for the sanctuary is from the southwest. A stone “marriage bed” can be reached by a cliff path. Two sacrificial stones surround the bed. Deep baths are dug into them, connected by outfalls for pouring of ritual liquids - wine, milk, olive oil, rain water. A throne of stone stands next to them; deep outfalls and crossing lines are dug around it, which join and form a large rectangular “sharapana”. Three “menhiris” (large round stones) lie in the eastern part of the circle. At the top of the

highest “menhiri” is carved a “divine step”, 60 cm long and 34 cm wide. The same “divine step” can be found in the opposite southern section at the foot of the rock terrace. The divine steps mark the innermost sacred place, only determined for the ones, who are initiated to participate in the mysteries.

So far, the central platform of the sanctuary is best researched. It is slightly raised above the surrounding terrain; cave elements, which used to serve in rituals, lie in a circle with diameter of 56 meters at the platform. They have preserved their natural characteristics, but were moved and shaped by humans with the typical sacred symbols and signs. Behind them stands an astronomical clock, made of 16 flat round stones. Near it is the “Labyrinth” - the path of ordeal - and a huge dolmen, representing the “holy cave”, where the Mother Goddess gave birth to her son - the Sun God.

Pottery, stone tools and weapons, flints, coins, etc. were found during archaeological explorations. They show that the place was created in the middle of the 2nd millennium BC and was destroyed in the beginning of the 4th century AD. The lack of later constructions upon it has allowed the preservation of the unique sacred elements in their original form.

Резерват Ропотамо / Ropotamo-reservation

Резерват „Ропотамо” се намира на около 50 км южно от Бургас, на територията на община Приморско и е разположен около двата бряга на р. Ропотамо, чието течение минава покрай големи пясъчни дюни до вливането си в Черно море.

Местността е обявена за защитена територия през 1940 г., а през 1992 г. тя е разширена и обявена за резерват с обща площ 1000.7 ха.

На територията на резервата се намират множество интересни и уникални природни обекти - лиманна част и заливната тераса на река Ропотамо с естествени лонгозни гори, естествени пясъчни дюни и плажна ивица, широколистни гори със средиземноморски елементи. В резервата е установено

и находище на морски пелин (*Artemisia maritima*). В границите на резервата се намира и блатото Аркутино, където виреят водна лилия (*Nymphaea alba*), водна леща (*Lemnaoideae*), жълта водна роза (*Nuphar lutea*), тръстика, папур и камъш. Част от резервата са и скалните образувания „Лъвска глава“ и „Веселата скала“, както и остров Свети Тома, известен повече като Змийския остров.

Фауната в резерват „Ропотамо“ е представена от 21 вида бозайници като дива свиня (*Sus scrofa*), сърна (*Capreolus capreolus*), благороден елен (*Cervus elaphus*), чакал (*Canus aureus*), лисица (*Vulpes vulpes*), златка (*M. martes*), видра (*Lutra lutra*), над 10 вида прилепи, 260 вида птици, сред които бял щъркел (*C. Ciconia*), морски орел (*Haliaeetus albicilla*) и полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), различни видове чапли, патици, малък корморан (*Ph. Pygmeus*). Тук са установени и 23 вида земноводни - балканска чесновница (*Pelobates syriacus*), кафява (*Bufo Bufo*) и зелена крастава жаба (*Bufo viridis*), дървесна жаба (*Hyla arborea*), 9 вида влечуги - черноврата стрелушка - вид смок (*Coluber rubriceps*), леопардов смок (*Elaphe situla*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), водни змии (*Natrix*), шипобедрена (*Testudo graeca*), шипоопашата (*T. Hermannii*) и обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и около 50 вида риби - кефал (*Mugil cephalus*), атерина (*Atherina boyeri*), стронгил (*Neogobius melanostomus*), змиорка (*Anguilla anguilla*), кавказко попче (*Knipowitschia caucasica*), бодливки (*Gasterosteidae*) и др.

С цел запазването на тази уникална територия през 2002 г. е обявено Рамсарско място № 65 (обявено на 24.09.1975 г. за района на Аркутино и разширено на 24.09.2002 г.), наречено „Комплекс Ропотамо“, с обща площ 5500 ха.

Новият комплекс включва различни категории защитени територии - поддържан резерват „Вельов вир“, защитена местност Блато Стамополу, природните забележителности „Блато Алепу“, „Маслен нос“, „Пясъчни дюни в местност Перла“ и „Пясъчни дюни в м. Алепу“.

Мястото предлага подслон за много видове с национално и международно значение, между които 7 световно застрашени видове птици, 2 вида растения, 8 безгръбначни и 7 бозайници. Установени са 5 български и 12 балкански ендемити и 22 реликтни видове.

В резервата е забранена всякаква човешка дейност, с изключение на неговата охрана; посещения с научна цел и преминаването на хора по маркирани пътеки. Посещенията на резервата се извършват само по определените и маркирани за целта 8 пътеки за посетители. Всички пешеходни и водни маршрути са маркирани с обозначителни знаци и информационни табели.

The Ropotamo Reservation is located some 50 km south from Burgas, on the territory of the Municipality of Primorsko. It is situated around the two banks of Ropotamo River. The river current passes by large sand dunes before its flowing into the Black Sea.

The locality was declared a protected territory in 1940, and in 1992 it was broadened and declared a reservation with total area of 1,000.7 ha.

There are multiple interesting and unique natural sites on the reservation territory -

a fifth part and an inlet terrace of the Ropotamo River with natural dense forests, natural sand dunes and a beach stripe, broad-leaved forests with Mediterranean elements. A deposit of *Artemisia maritima* is also found here. The Arkutino swamp is also situated within the reservation borders. Some of the species that grow there are *Nymphaea Alba*, *Lemnaoideae*, *Nuphar lutea*, reed, rush and bulrush.

Part of the reservation is the rock formations “The lion head”, the “Joyful rock”, as well as the St. Thomas Island, also known as the Snake Island.

The fauna in the Ropotamo reservation is presented by 21 mammal species, such as wild boar (*Sus scrofa*), doe (*Capreolus capreolus*), deer (*Cervus elaphus*), jackal (*Canus aureus*), fox (*Vulpes vulpes*), marten (*M. martes*), otter (*Lutra lutra*), and more than 10 species of bats, 260 bird species, among which: white stork (*C. Ciconia*), sea eagle (*Haliaeetus albicilla*) and semi-whiteneck fly-

catcher (*Ficedula semitorquata*), various species of herons, ducks, small cormorant (*Ph. Pygmeus*). 23 amphibian species are also found here - *Pelobates syriacus*, *Bufo Bufo*, *Bufo viridis*, *Hyla arborea*; 9 reptile species - *Coluber rubriceps*, *Elaphe situla*, *Elaphe longissima*, water snakes (*Natrix*), turtle species: *Testudo graeca*, *T. Hermann*i and *Emys orbicularis* and about 50 fish species - *Mugil cephalus*, *Atherina boyeri*, *Neogobius melanostomus*, *Anguilla anguilla*, *Knipowitschia caucasica*, *Gasterosteidae*, etc.

In order to protect this unique territory, in 2002 it was declared Ramsar area No 65 (declared on 24 September 1975 for the Arkutino region and broadened on 24 September 2002, called Ropotamo Complex, with total area of 5,500 ha.

The new complex includes various categories of protected areas - maintained reservation Velyov Vir, protected area Stamopolu Swamp, natural landmarks Alepu Swamp, Maslen Nos, Sand Dunes in the locality of Perla and Sand Dunes in the locality of Alepu. The locality is a shelter for many species of national and international significance, among which 7 globally

endangered bird species, 2 plant species, 8 spineless animals, and 7 mammals. 5 Bulgarian and 12 Balkan endemites and 22 relict species have been found.

Any kind of human activity is forbidden in the reservation, excluding its guarding, scientific visits and passing of people along the marked paths. The reservation visits are performed only along the 8 determined paths, marked for crossing by visitors.

Project funded by
EUROPEAN UNION

All land and water routes are marked by indicative board signs and information boards.

